

GLASILO
DELOVNE
SKUPNOSTI
VELETRGOVINE
MERCATOR

LETO XI.
LJUBLJANA
December 1973
Št. 10

Mercator

*Srečno
in
uspešno
1974*

Ivan Matko, skladiščnik za pripravo in izdajo blaga v centralnem skladišču

Mercatorjevo novo leto

Eno izmed glavnih načel nove ustave je, da mora delavec čutiti, da ni tujec, samo delovni objekt v svojem podjetju, temveč soudeleženec pri sprejemanju svojih pravic in tudi izpolnjevanju delovnih dolžnosti, tako v korist njega kot posameznika kot v korist celotne delovne skupnosti.

Skoraj večina sedanjih gospodarskih organizacij je nastala z združenjem manjših delovnih skupnosti. Tako smo imeli že tedaj v okviru matičnega podjetja več proizvodnih obratov in poslovnih enot s samostojnim in skupnim delovnim programom in finančnim obračunom. Delavci v teh enotah pa so bili več ali

skih organizacij), predvsem pa organizacije ZK v podjetju.

Mercator je bil med prvimi, ki je osvojil načela ustavnih dopolnil in organiziral več TOZD-jev iz nekdanjih trgovskih enot in novo ustanovljenih trgovin. S tem, ko so bile organizirane TOZD, pa še zdaleč ni bilo rešeno vprašanje res doslednega uresni-

nosti, da bo vsaj čutiti, kar do zdaj ni bilo. Da so se zgodile določene spremembe v odnosih in razumevanju med delavci in vodilnimi. Vzrok, da imamo ravno pri nas toliko nerešenih problemov, je treba iskati v tem, ker imamo več zelo različnih delovnih skupin (kategorij) npr. skladiščnike, pisarniške in vodilne delavce s posebnim načinom obračunavanja osebnih dohodkov, transportne delavce (šoferji in spremljevalci, ki so plačani od prometa in nazadnje delavce naše uprave. Nekateri delavci

imajo vsakodnevne stike, medtem ko imamo z delavci iz uprave zelo malo medsebojnih stikov. Od tod torej tisto pomanjkanje medsebojnih vezi in skupnih interesov, kar je v vsaki TOZD predpogoj za kar najbolj tesno sodelovanje in usklajanje medsebojnih odnosov. Različni so tudi pogoji dela za posamezne kategorije delavcev. Zlasti v zimskem času, ko večina naših delavcev v centralnem skladišču opravlja svoje delo v nezakurjenih, mrzlih prostorih in na prepihu, ima za posledico pogosta obolenja in s tem izostajanje delavcev z dela, prihaja do zastojev pri delu, ker so delavci pač bolni. Ko bi prisluhnili vsakodnevni medsebojni pogovoru delavcev, njihovemu kritiziranju čez to in ono, bi ugotovili, da imajo res kaj za razpravljati.

Vsekakor je čutiti posledico slabe obveščenosti ljudi o vsem, kar se dogaja znotraj in zunaj naše delovne organizacije (enote). Najvažnejše pa bi bilo, da je treba dati delavcem priložnost, da na sestankih odkrito, brez bojzani povedo, kaj koga teži in treba bi bilo dati delavcem ustrezna pojasnila. Na sestankih naj bi se težilo k sproščnemu pogovoru glede konkretnih napak, ki bi jih lahko opravili s skupno pomočjo. Vsi, ki opravljajo svoje delo vestno in disciplinirano, naj bi s prstom kazali na tiste, ki rušijo ugled in disciplino s tem, ko se izmikajo svojemu delu na račun drugega, pa prejema za to enak osebni dohodek, na primere netovariških odnosov, na raznašanje neresnih vesti... Delovna disciplina vključuje tudi pravočasno prihajanje na delo.

Na koncu naj še enkrat poudarim, da je treba postaviti na prvo mesto vprašanje delitve dohodka in osebnih dohodkov. Le-to je ena najbolj občutljivih točk povsod in tudi pri nas. Od tega ni odvisen le naš življenjski standard, ampak tudi delovna vnema.

Zaradi fotografiranja se jih je nabralo več na kupu. Toda tudi sicer so delovne razmere v našem skladišču zelo težke, saj je potrebno stotine in stotine ton blaga tako prepeljati in znesti v tesne skladiščne prostore in vnovič na kamione

manj zapostavljeni in nezainteresirani pri odločanju; o, proizvodnem procesu in finančnem stanju niso bili seznanjeni, zato niso bili njihovi odnosi z vodilnimi delavci nič kaj zadovoljivi, kar je brez dvoma rodilo številne posledice, nemalokrat na škodo celotnega kolektiva. Nova ustavna dopolnila pa so dala teze za čimboljše rešitev tega problema t. j. na demokratični in samoupravni način. Da pa bi ustavna dopolnila lahko uresničevali, je bilo treba preiti na ustanavljanje TOZD-jev: tu ima sleherni delavec sam in preko svojega delegata pravico soodločanja glede proizvodnje in notranjega poslovanja. Veliko smo že slišali o tem, kaj je TOZD, vendar pa kljub tolikim razpravam gospodarskih in političnih forumov, od najnižjih do najvišjih, si upam trditi, da je še mnogo delavcev, ki sploh ne vedo, kaj pomeni organiziranje TOZD-jev. Nekateri so krivi sami, še več pa je tistih, ki upravičeno krivijo slabo obveščenost s strani za to odgovornih ljudi in neaktivnost političnih organizacij (sindikata, mladine-

čevanja ustavnih dopolnil v novem samoupravnem sistemu. Mislim, da bi morali tudi pri nas še veliko storiti in rešiti vprašanje, kako resnično nuditi delavcem možnost soodločanja in od njih zahtevati dolžnosti do organizacije same in medsebojnih odnosov in v odnosu do družbene lastnine. Da bi delavce čim učinkoviteje in intenzivneje vključili v samoupravno delovanje, lahko nedvomno postavimo na prvo mesto vprašanje učinkovitega obveščanja delavcev znotraj kolektiva (splošno poslovno dogajanje, problematika skupnega podjetja). Delavce v naših temeljnih organizacijah zanima prav vse v zvezi s poslovanjem delovne enote in vsega podjetja, povsem razumljivo pa je, da največ razpravljajo o delitvi osebnih dohodkov o stanovanjskem vprašanju, letnem oddihu itd.

In kako je pri nas? V naši TOZD Poslovna uprava, ki zajema tudi centralno skladišče? Prav v tej delovni enoti je še največ nerešenih vprašanj in problemov, ki jim bo treba v prihodnosti posvetiti več pozor-

Kar nenadoma je zima potrkala na vrata. Prinesla nam je čez noč prvi sneg, ki je pobelil tudi Ljubljano. Takole je v tistih dneh izgledala samopostrežba Hrane v Rožni dolini.

Tekst in foto: DEJAN

Ustanovili smo 25 temeljnih organizacij združenega dela

Na 25 zborih delovnih ljudi po nekdanjih enotah smo ustanovili 25 TOZD in sicer: TOZD Emona Ljubljana, TOZD Gradišče Trebnje, TOZD Grmada Ljubljana, TOZD Hladilnica Ljubljana, TOZD Hrana Ljubljana, TOZD Idrija Idrija, TOZD Metlika Metlika, TOZ Panonija Ptuj, TOZD Preskrba Tržič, TOZD Rožnik Ljubljana, TOZD Standard Novo mesto, TOZD Špecerija Ljubljana, TOZD Trgopromet Kočevje, TOZD Vrhnik Vrhnika, TOZD Investa Ljubljana, TOZD Tovarna mesnih izdelkov Ljubljana, TOZD Emba Ljubljana, TOZD Kavarna Evropa Ljubljana, TOZD Nebotičnik Ljubljana, TOZD Trgovina na debelo Ljubljana, TOZD Litija Litija, TOZD Logatec Logatec, TOZD Ljubljana-Polje, TOZD Jelka Gornji grad.

In kako so potekali zbori delovnih ljudi v nekaterih TOZD:

■ TOZD TMI

Zbor delavcev Tovarne mesnih izdelkov je bil 19. 11. 1973. Od skupnega števila delavcev 342 je bilo na zboru prisotnih 228. Tako veliko zbranih delavcev potrjuje zainteresiranost zaposlenih za razpravljanje in odločanje o zadevah, ki so bile na dnevnem redu tega zbora. Vseh zaposlenih delavcev se nikoli ne da zbrati, ker jih je veliko upravičeno odsotnih zaradi bolniškega staleža, letnih dopustov itd.

Na tem zboru smo obravnavali predvsem:

— analiza pogojev za organiziranje TOZD,

— organiziranje obratne enote TMI v temeljno organizacijo združenega dela,

— sprejem statutarnega sklepa.

Iz vzdušja na zboru samem in tudi pred zborom se je videlo, da pred delavci stoji pomembna odločitev, ki se je zelo resno zavdajo.

Zboru je bila obrazložena analiza pogojev za organiziranje TOZD, ki sta jo obrazložila tov. Marija Križanič, vodja računovodstva in delegat zbora delegatov za izvajanje priprav za organiziranje TOZD tov. Ivan Majerle. Analiza finančno ekonomskih pogojev za organiziranje TOZD je bila objavljena v glasilu delovne skupnosti Mercator in to toliko časa pred zborom, da jo je vsak delavec lahko dobro preštudiral. Analiza pogojev je bila objavljena za dele podjetja

Mercator, za katere je Zbor delegatov podjetja Veletrgovine Mercator ugotovil, da izpolnjujejo pogoje za organiziranje TOZD. Še posebej natančno so bili analizirani pogoji za obratno enoto TMI, da se organizira kot TOZD.

Nato je zbor z večino glasov vseh delavcev ugotovil, da obratna enota Tovarne mesnih izdelkov, Ljubljana, sama izpolnjuje vse pogoje za organiziranje TOZD.

Na tem zboru je bil tudi sprejet sklep, da se obratna enota Tovarne mesnih izdelkov organizira kot temeljna organizacija združenega dela z imenom TOZD Tovarna mesnih izdelkov, Ljubljana.

Na zboru so delavci ugotovili, da tudi drugi del delovne organizacije, za katere je to ugotovljeno v analizi zbora delegatov delovne organizacije izpolnjujejo pogoje za organiziranje temeljne organizacije in da ni potrebe po sprožitvi spora pred Ustavnim oziroma Gospodarskim sodiščem.

Na zboru so delavci obravnavali predlagani statutarni sklep. Tudi statutarni sklep je bil objavljen v glasilu Mercator. Delavci so se po obrazložitvi predvsem oglašali pri členih statutarnega sklepa, za katere so bile podane pripombe za spremembe (tako za predlagane spremembe pred zborom in za predlagane spremembe na samem zboru).

Nato je zbor predlagani statutarni sklep z nekaterimi spremembami sprejel.

■ TOZD Grmada

Na zadnjem zboru delovnih ljudi TOZD Grmada Ljubljana, je bila razprava živahna.

Prvo točko dnevnega reda (ustanovitev TOZD) smo hitro končali.

Pri drugi točki, ko smo obravnavali statutarni sklep, pa je bilo precej razgibano. Številne člane kolektiva je predvsem zanimalo, kako bodo potekale volitve v DS TOZD. Naša TOZD se je odločila, da bomo imeli 17 članov DS. V ta namen smo celotno TOZD razdelili na 14 področij. Na enega delegata pride 17,3 zaposlenih. Pri postavljanju delegatov nismo vzeli za osnovo točnega povprečnega števila zaposlenih, temveč gospodarsko zaokroženo celoto, tj. manjši potrošniški center ali več manjših trgovin posameznega področja skupaj. Tako vsi kandidati ne bodo imeli enakega števila volilcev. Število se giblje od 15 članov do 30 članov.

Nič manj ni bila živahna razprava o obvezni reelekciji ne le vodilnih delavcev — direktorja, komercialista itd., temveč vseh vodstvenih delavcev — poslovodij, oddelkovodij itd. Res je, da bo ta reelekcija interna — samo v okviru podjetja. Člani kolektiva so bili soglasni, da je ta ukrep v interesu boljšega samoupravljanja izredno koristen.

Ni naš namen, da bi sedaj naštevali vse predloge in želje posameznikov; zanesljivo pa je eno, da je dosegel najbolj spontani aplavz predlog, da naj se vodstvo sindikata kar najbolj zavzame pri pristojnih organih, da bi trgovske lokale ob sobotah popoldne zaprli.

■ TOZD EMONA

Ker je veliko zaposlenih v TOZD EMONA vezanih na javna prevozna sredstva in ker delajo v izmenah, so pri njih sklicali

zbor delovnih ljudi v dveh izmenah. Obakrat je bila udeležba polnoštevna. Na obeh zborih sta direktor TOZD in delegat tega zbora najprej poročala o zaključnem obračunu za leto 1972, ki je bil osnova za ustanovitev TOZD Emona.

Na zborih je bil obrazložen tudi vzorec bodočega statuta za Temeljno organizacijo združenega dela. Na to temo se je razvila živahna razprava še predvsem glede točnega obračuna skupnih naložb, ki še do danes ni bil dejansko podan. Nekateri prisotni so menili, da točnega obračuna (oziroma vsega kar je TOZD Emona vložila v investicije novih trgovinskih zgradb) ni mogoče pričakovati. Direktor Franc Strojčan pa je pojasnil, da bodo vsi direktorji, posebno še iz ljubljanskih TOZD, ki so po planu zadostno vlagali v skupne sklade, zahtevali od pristojnih točen obračun, iz katerega naj bi bilo razvidno, koliko še kdo dolguje ali pa ima preseženega po planu. Vse naj bi potem upoštevali pri nadaljnjem poslovanju, prikazano pa bo moralo biti v končnem sporazumu med podjetjem Mercator in TOZD. Ta sporazum mora biti po zakonu podpisan še do konca leta 1973. Udeleženci tega zbora so bili z odgovorom zadovoljni.

Postavljeno je bilo tudi vprašanje o načinu izplačevanja osebnih dohodkov v trgovinah oziroma kakaj OD ne izplačujejo po vsakomesečnem obračunu. Slišati je bilo tudi pritožbe, da so zaposleni v trgovinah o tem premalo obveščeni od članov DS in poslovodij. Direktor Strojčan: Po sklepu DS v TOZD Emona se odstotek na promet med letom večkrat spreminja in sicer — na predlog komisije za OD z ozirom na lokacijo trgovine, in javni promet ter strukturo strank oziroma odjemalcev. Da pa ne moremo OD izplačevati redno vsak mesec, je vzrok tudi dosedanja višji odstotek na osebni dohodek, kakor ga imajo druge TOZD, ter zato, ker interni pravilnik o delitvi OD, kakor tudi osebni dohodki, ne dopuščajo tolikšne mase, da bi osebni dohodek lahko izplačevali vsak mesec po prometu. Komisija za OD je prav zaradi tega sestavila nov predlog o izplačevanju, ki ga je DS že potrdil. Kako se zdaj izplačuje osebni dohodek so točno seznanjeni poslovodje pa tudi drugi zaposleni. Zgodi pa se, da nov uslužbenec reš ni o tem obveščen pravočasno. Tega je dolžan poučiti poslovodja oziroma njegov nadrejeni. Poleg tega pa mora vsak delavec ob koncu meseca podpisati razdelitev mase za trgovino po odstotkih oziroma razdelitev, koliko kdo dobi. In prav zato se čudim, da je bilo to vprašanje sploh postavljeno.

Nato je direktor pojasnil udeležencem zbora, kako se volijo delegati za novi DS in kakšna mora biti povezava posebno izvoljenih delegatov za potrošniške svete krajevnih skupnosti. Hkrati je povedal, da povezava TOZD Emona s sveti krajevnih skupnosti pravzaprav ni nič novega, ker so že do zdaj tesno sodelovali na različne načine, največ pa pri adaptacijah in novograd-

(Nadaljevanje na str. 4)

Kolektiv Preskrbe Tržič glasuje za ustanovitev TOZD

Ustanovili smo 25 temeljnih organizacij združenega dela

(Nadaljevanje s str. 3)

njah. Po tej razpravi so vsi prisotni soglasno 100% glasovali za potrditev Temeljne organizacije združenega dela, ki pa je že vložena za registracijo pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani.

■ TOZD METLIKA

Ko se je v prejšnjem mesecu 64-članski kolektiv odločil o ustanavljanju TOZD, ni imel posebnih pomislekov, postavljena so bila razna vprašanja glede na predložene ekonomsko-financijske analize pogojev za organizacijo TOZD, zlasti pa je delavce zanimalo, kakšne bodo obveznosti do drugih TOZD in narobe, ter razvoj lastne TOZD in vloga podjetja do TOZD. Lepo je član delovnega kolektiva na tem zboru omenil, da ne gre za preimenovalje naslova, temveč za uveljavitev amandmajev XXI. in XXII. zvezne ustave, kjer je močno poudarjeno neposredno samoupravljanje, saj je težišče samoupravnega obstoja in poslovanja TOZD postavljeno v neposredno odločanje delavcev TOZD.

Moram priznati, da so bila ravno na tem zboru kolektiva postavljena vprašanja, ki niso bila individualna, temveč so se nanašala na interese TOZD in podjetja kot celote.

Delavce je zelo zanimalo, kako bo urejen samoupravni sporazum, obračun minulega dela, zlasti pridobitve poslovnih objektov iz skupnih sredstev in pa naših vlaganj ter višina sedanje obremenitve.

Fran Kobe

■ TOZD NEBOTIČNIK

TOZD Kavarna — bar Nebotičnik je do 1. 1. 1973 poslovala samostojno kot Gostinsko podjetje NEBOTIČNIK, Ljubljana. Poslovne prostore ima v 9., 10., 11., 12. in 13. nadstropju nebotičnika v Ljubljani, kjer sta kavarna in bar že 40 let.

Vsa ta leta je zaposlen v našem podjetju tov. Štefan Sluga, sedaj šef strežbe v baru. Pri vseh odločitvah v podjetju je sodeloval, saj je bil kot zaveden in delu predan delavec vedno izvoljen ali v delavski svet ali v upravni odbor podjetja. Zdaj pa je predsednik izvršilnega odbora sindikalne organizacije in si z vsemi svojimi močmi prizadeva, da bi se delavci dobro počutili v podjetju, da bi bilo med vsemi tovariško sodelovanje, da bi si pomagali. Kakor je vesten pri svojem delu, je tudi delaven v svojem družbenem sodelovanju, je predan član ZKJ.

Na zboru delovnih ljudi, dne 16. 11. 1973 je bila ustanovljena TOZD Kavarna-bar Nebotičnik. V naše poslovanje to ni prineslo veliko sprememb, razen tega, da bomo zdaj načrtno in smotrno sodelovali v okviru Mercatorja z vsemi drugimi TOZD, ter da se bomo pri svojem delu skupno bo-

riili za večji tehnološki napredek in boljši standard delavcev in za boljše delovne pogoje.

Naša delovna organizacija nima osnovne organizacije ZKJ, vključena je v osnovno organizacijo ZKJ Združenih gostinskih podjetij (to so Delavski dom, restavracija Slavija, Gostinsko podjetje Daj-dam, slaščičarna Tivoli).

Člani ZKJ dajejo vso pomoč upravi podjetja in samoupravnim organom.

V podjetju smo ustanovili Mladinski aktiv, v katerem je osem članov. Izvoljen je bil predsednik tov. Jože Sivka in tajnica tov. Milena Srnc. Mladina meni, da je družbeno udejstvovanje težko, saj morajo delati vse ne-

delje in praznike, zaradi turnusov (lokal je odprt dnevno 24 ur) niso nikdar vsi prosti.

■ TOZD EMBA

Delavci EMBE so sprejeli sklep o organiziranju v temeljno organizacijo združenega dela že 27. januarja 1972 in so tako med prvimi v Sloveniji, ki so sprejeli take sklepe na temelju amandmajev.

Na zadnjem Zboru delovnih ljudi so delavci obravnavali nekaj pomembnih stališč v osnutku samoupravnega sporazuma, ki so bila obravnavana tudi v osnovni organizaciji ZK. Delavci so bili mnenja, da v samoupravnem sporazumu mora biti zajet inte-

res vseh dejavnosti v MERCATORJU in ne dovolijo, da bi se na račun sporazumevanja posegalo v neodtujljive pravice delavcev v posamezni TOZD.

V preteklem letu je bila ustanovljena osnovna organizacija ZK, ki je v začetku štela 3 člane, danes pa je že 9 članov. Nove sprejeme v članstvo ZK pričakujemo tudi v prihodnjem letu.

V novembru 1973 je 23 mladincev EMBE ustanovilo mladinski aktiv. Mnenja smo, da je bila pobuda za organiziranje mladincev zelo pozitivna.

Največja želja delavcev v EMBE je danes, da se preselijo v novo tovarno, opremljeno s potrebno opremo in si tako po 18 letih obstoja pridobijo normalne delovne pogoje in možnosti nadaljnega razvoja. Delavci se zavedajo, da bo potrebno še veliko naporov, da bo dosežen največji delovni uspeh v obstoju EMBE in sicer, da bo 45-milijonska investicija v novo tovarno čim prej povrnila vložena sredstva.

Dopisujte v glasilo Mercator!

Zbor delegatov je sklenil, da se osnutek samoupravnega sporazuma o združitvi v podjetje objavi kot predlog v posebni številki »Mercatorja« in da v javno razpravo ter dokončni sprejem kolektivom TOZD

OB NOVEM LETU

ADOLF OSTERC, GENERALNI DIREKTOR:

Z ustanovitvijo TOZD-jev smo še bolj razčistili medsebojne odnose v poslovnih enotah, kot so bili le-ti razjasnjeni do zdaj. Vsi medsebojni odnosi so dobro proučeni in napisani; največja želja in dolžnost pa je, da jih zavestno in iskreno izpolnjujemo. Le na ta način bo Mercator lahko uspeval v prihodnosti in se razvijal s še hitrejšim tempom, kot se je razvijalo podjetje Mercator do zdaj v petindvajsetih letih. V tem obdobju (od katerega sem generalni direktor enaindvajset let), menim, da smo postavili trdne temelje za dobro in učinkovito poslovanje delovne organizacije. Za to se moramo zahvaliti generacijam, ki so že prehodile svojo pot skozi podjetje Mercator.

Resnično pa želim, da bi vse prihodnje generacije pripomogle k rasti Mercatorja s prav tako ali pa še večjo zavestjo. Osnovni pogoj za uspešno delo pa so medsebojni odnosi in predvsem veliko, pravo zaupanje tako med TOZD-ji kot med ljudmi samimi.

Ob Novem letu želim vsemu 5000-članskemu kolektivu, da ga preživi veselo v mislih na velikega Mercatorja.

JANEZ ROZMAN —
NAMESTNIK GENERALNEGA DIREKTORJA:

Zasnovali smo prav dober samoupravni sporazum. Cenim ga zato, ker zagotavlja ob polnem spoštovanju neodtujljivih pravic delavcev TOZD-jev nadaljnji vzpodbudni razvoj podjetja, ker naše interese še bolj povezuje, ker nas navaja k solidarnosti, ker nedvoumno opredeljuje odgovornost na vseh ravneh in v vseh sredinah.

Zdaj mu moramo mi vsi utreti pot v vsakdanje življenje. Pri tem poudarjam, da prevzemajo veliko odgovornost za to skupne službe. Organizirati se moramo in zasnovati take konkretne načrte dela, ki bodo ustrezali TOZD. Seveda pa je naša strokovna učinkovitost, neposredno sodelovanje z vsemi TOZD, konkretno zadovoljevanje potreb TOZD, odvisno od kolektivov TOZD, njihovega zaupanja v pošteno delo in njihovega tvornega sodelovanja pri načrtovanju dela skupnih služb.

Širše področje dela, ki čaka prav nas trgovce, pa je sodelovanje z industrijo z našo lastno in našimi dolgoletnimi poslovnimi partnerji. Prav dosedanje dobro in korektno poslovno sodelovanje obeta, da se bomo v skupnem interesu razvoja trgovine in industrije še bolj konkretno dogovarjali in dogovorili o vseh bistvenih elementih poslovnega sodelovanja in povezovanja, ter pošteno medsebojno ovrednotili delo.

In še: kljub omenjenim poslovnim nalogam v prihodnjem letu moramo v sklopu prizadevanj za vsebinsko polno življenje TOZD posvetiti veliko več skrbi zaposlenim delavcem, njihovem boljšemu počutju na delovnem mestu in skladno s poslovnimi rezultati in prizadevanji tudi njihovu boljšemu materialnemu blagostanju.

EDO BOŽIČ, DIREKTOR SEKTORJA TRGOVINE NA DROBNO IN GOSTINSTVA:

V predlogu statuta so določene naloge sektorja maloprodaje in gostinstva in po našem mnenju, bo potrebno težišče dela v letu 1974 usmeriti predvsem na naslednje naloge:

- izpolnitev internih aktov
- skrb za boljše rezultate poslovanja
- organizacija servisne dejavnosti
- obratovalni delovni čas.

V razpravi je v delovnih kolektivih predlog samoupravnega sporazuma o združevanju v podjetje, predlog statuta podjetja, predlog samoupravnega sporazuma o osnovah kadrovske politike in predlog sporazuma o medsebojnih razmerjih v združenem delu delavcev. Potrebno bo torej v letu 1974 dopolniti in izdelati vse ostale interne akte ki so nujno potrebni za normalno poslovanje. Mislimo, da bo treba na tem področju predvsem obdelati sistem ustvarjanja in delitve dohodka v TOZD in osebnega dohodka ter drugih internih aktov. V letu 1974 bo težišče dela v izdelavi internih aktov, ki jih uporabljajo zaposleni delavci pri opravljanju delovne dolžnosti; kajti urejeni interni akti so pogoj za opravljanje uspešnega dela slehernega člana kolektiva.

Že v letu 1973 imajo zaradi formiranja cen v maloprodaji in hitrega naraščanja stroškov poslovanja posamezni TOZD-ji slabše rezultate poslovanja kot v letu 1972. To pomeni, da bo naša skrb ne le razreševati interne odnose med posameznimi TOZD-ji v podjetju, ampak tudi vplivati s primernimi predlogi na pristojne forume izven podjetja, da bi tako dosegli boljše akumulativnost trgovine. V okviru podjetja (kot je razvidno iz predloga samoupravnega sporazu-

ma) bo naša naloga v prihodnjem letu — enakopravno sodelovanje trgovskih in gostinskih TOZD-jev glede na ostale TOZD-je v podjetju. Pri reševanju konkretnih komercialnih poslov pri rednem poslovanju bomo sodelovali v letu 1974 enakopravno z ostalimi TOZD-ji (TMI, Investa, Emba, trgovina na veliko).

Ker naraščajo stroški poslovanja in zaradi visokih cen tujih storitev menimo, da bo potrebno v prihodnjem letu organizirati v podjetju servisno dejavnost: tako bi zmanjšali stroške poslovanja, boljše bi bilo tudi vzdrževanje obstoječih kapacitet v maloprodaji in v gostinstvu. Danes predstavlja problem vzdrževanja osnovnih sredstev maloprodaje precejšnje težave zaradi nezadostne organiziranosti v okviru podjetja. Zato menimo, da je nujno na tem področju organizirati to službo, kar pa so v preteklosti zahtevali že nešteto krat v posameznih TOZD-jih.

Zaradi pomanjkanja kadrov in precejšnjega števila zaposlenih žena v maloprodaji je potrebno, da v letu 1974 dopolnimo sedanji obratovalni čas. Spremembe obratovalnega delovnega časa v Mercatorju pogojuje sprememba delovnega časa v ostalih trgovskih podjetjih, kar pomeni, da moramo v letu 1974 sodelovati z ostalimi trgovskimi podjetji na tem področju. Ob tem mislim predvsem na delo ob sobotah in ob nedeljah. Seveda moramo pri reševanju tega problema upoštevati potrebe potrošnikov, prav tako pa tudi tehnologijo dela prodajal in gospodinjstev: danes je (če gledamo tehnologijo živil in tehnično opremljenost gospodinjstev s hladilno tehniko) lažje in enostavneje oskrbovati potrošnika z živili za daljšo dobo, kot je bilo to mogoče v preteklosti.

To je nekaj osnovnih nalog, ki jim bo potrebno v letu 1974 posvetiti precejšnjo skrb.

Vsem članom delovnega kolektiva želim uspešno poslovno leto 1974, prav tako pa tudi veliko sreče in zadovoljstva v zasebnem življenju.

FRANC BERČON, DIREKTOR KOMERCIALNEGA SEKTORJA

Novo leto je pred nami — torej s starim zaključimo! Ob zaključku pa vedno želimo ugotoviti, kaj smo naredili v preteklem (enoletnem) razdobju, kakšna je vrednost opravljenega dela, njegova uspešnost, kakšne utegnejo biti posledice.

Leto 1973 je bilo vsebinsko bogato, raznoliko in zahtevno. Kljub mnogim nalogam smo dosegli lepe rezultate. Da nam je to uspelo, se moramo zahvaliti vsem v naši skupnosti, saj je sleherni s svojim trudom in prizadevanjem prispeval svoj delež. Zavzetost, enotnost naših prizadevanj ter njih resnična uspešnost se tako odraža povsod: v kolektivu samem in v ugledu naše delovne skupnosti izven podjetja.

Želim, da bi takšna prizadevanja, volja do dela in enotnost za doseganje kar najboljših ciljev v poslovnem življenju, vladala tudi vnaprej. Le tako bomo koristni in le tako bomo mogli sami uživati sadove svojega dela. S takim odnosom in vestnim delom bomo lahko kar največ prispevali naši socialistični samoupravni skupnosti.

V upanju, da bo v letu 1974 prav tako, želim vsem članom delovnega kolektiva in njihovim svojcem mnogo sreče, uspeha in zadovoljstva v NOVEM LETU.

STANE VRHOVEC, DIREKTOR RAZVOJNO PLANSKEGA SEKTORJA

Zadnji dnevi v koledarskem letu 1973 se iztekajo. Stopili bomo v novo leto. Ta trenutek po-
(Nadaljevanje na str. 6)

V prihodnji številki bomo objavili prispevek z naslovom: Potrošniki sovražimo vrste

Iz novomeške blagovnice

(Nadaljevanje s str. 5)

stavljam pred slehernega vrsto vprašanj na katera naj bi ob tem trenutku odgovorili sebi in celotnemu kolektivu. Predvsem zato, da bi ob odgovorih in ugotovitvah kritično ocenili delo in gospodarjenje v letu, ki se izteka, in na osnovi teh zaključkov načrtovali delo in smernice gospodarjenja v letu v katerega stopamo. To smo končno tudi dolžni storiti, ker upravljamo in gospodarimo s precejšnjimi družbenimi sredstvi. Zahteva po dobrem gospodarjenju ne more in ne sme biti le napisana deklaracija, temveč osnovno odgovorno vodilo slehernemu izmed nas pri vsakodnevnom delu. Kajti le dobro organizirano delo, odnos vsakega posameznika do dela in njegove uspešnosti je osnovni temelj in porok za dosego začrtanih ciljev. Taka kritična analiza poslovanja v letu 1973 je v tem trenutku še posebej potrebna predvsem zaradi tega, ker stopamo v novo obdobje z vrsto organizacijskih sprememb, pa tudi z bistveno kvalitetnejšimi ekonomsko-političnimi odnosi znotraj posamezne TOZD — kakor tudi med posameznimi TOZD in celotnim podjetjem. Ustavna določila, ki smo jih v letu 1973 vgradili z mnogo prizadevnosti in truda v naše medsebojne odnose in v osnovne principe našega bodočega dela in gospodarjenja, morajo dobiti v letu 1974 v katerega stopamo svojo realizacijo in vsebino. Ta velika nujnost in odgovornost ter končno tudi uspešnost dela pa je odvisna od nas samih. Ustavna določila zato enako določeno opredeljujejo pravice posameznika in TOZD, kakor tudi njihovo dolžnost in odgovornost do izvajanja vsebine in duha teh določil. Zato torej nova organiziranost ob ustanavljanju TOZD ne pomeni možnosti anarhičnih oblik družbeno škodljivega gospodarjenja temveč kvalitetnejše oblike ekonomsko-političnih odnosov združevanja dela in sredstev z neposrednim odločanjem ustvarjalcev delavcev za dosego čimvečjih po-

slovnih rezultatov v korist napredka in stabilnosti celotne naše socialistične družbe.

Ko v tej luči ocenjujemo rezultate gospodarjenja preteklega leta, ko želimo na osnovi teh rezultatov in analize pomanjklivosti ter upoštevajoč vsebino ustavnih določil in družbenih težnj, programsko prikazati širino, obsežnost in dinamiko ter možnosti našega podjetja v razvojni aktivnosti v letu 1974, moramo v osnovi ugotoviti, da moramo vse sile in napore podrediti osnovnim ciljem finančne likvidnosti in splošni gospodarski stabilnosti. To je posledica dokaj intenzivnega investicijskega vlaganja zadnjih 10 let in nezadostna lastna obratna sredstva v odnosu na tako povečan obseg poslovanja in iz tega izhajajoče količinsko in finančno povečanje zalog trgovskega blaga. Iz tega logično izhajajo dokajšnje obveznosti do odplačevanja investicijskih kreditov ter z zakonom zahtevana nadomestitev lastnih obratnih sredstev. Na te obveznosti bomo morali v letu 1974 najprej računati. Zato bo leto 1974, leto naporov za finančno likvidnost in ustvarjanje pogojev za normalno gospodarjenje. Ta osnovna usmeritev je vsekakor potrebna in nujna v interesu gotovosti do dela in življenja celotnega našega kolektiva.

Za tako stanje in za takšno usmeritev gospodarjenja v letu 1974 pa je med drugim vzrok tudi neurejen družbeni status trgovine v nacionalni ekonomiji. Premalo kontrolirana inflacijska gibanja v preteklem obdobju so težko prizadela že tako slabo akumulativnost trgovine. Ta gibanja so še vedno prisotna, zato stalno naraščanje stroškov poslovanja še nadalje znižuje investicijsko sposobnost trgovine. Ker pa ima trgovina kljub temu dejstvu družbeno dolžnost (z drugimi odgovornimi faktorji) skrbeti za blagovni promet in nemoteno preskrbo občanov, bomo morali v letu 1974 vložiti za rešitev tega

probema mnogo truda in naporov. Ta problem vedno bolj občutimo, ker smo na drugi strani priča dokaj intenzivnemu in organiziranemu vlaganju v izgradnjo novih stanovanjskih sosesk. Zato bomo morali v letu 1974 skupno z vsemi TOZD in občinskimi skupščinami pripraviti utemeljen predlog potrebnih novih prodajnih kapacitet za kritje osnovnih potreb občanov, tako v Ljubljani kakor tudi v drugih slovenskih mestih. Potrebno bo ob temeljiti analizi tržišča pripraviti tako kompletno gradbeno-tehnično dokumentacijo, ki bo omogočala ceneno, pa vendar tehnološko moderno gradnjo. S tako izdelanimi elaborati bomo skupno s predstavniki občinskih skupščin skušali doseči za realizacijo teh programov čimvečje sodelovanje Ljubljanske banke z ugodnejšimi kreditnimi pogoji: sedanjí so ob taki akumulaciji za trgovino nesprejemljivi. Poleg teh nalog pa bomo skušali ob tesnem sodelovanju z vsemi TOZD uskladiti in poenotiti sistem formiranja in delitve OD v želji uresničiti načelo, da mora biti za enako delo tudi približno enak OD. To je le nekaj osnovnih ciljev dela, ki jih načrtujemo za leto 1974. Uspešnost izvedbe teh, kakor tudi drugih nalog, pa bo odvisna od naših skupnih naporov in hotenj. Zato si ob tem, ko si ob Novem letu 1974 zaželimo čimveč osebne sreče, zadovoljstva in zdravja, zaželimo tudi čimveč poslovnih in družbenih uspehov v Novem letu, v vsakodnevni borbi za stabilizacijo pri nas v podjetju kakor tudi v celotnem jugoslovanskem gospodarstvu.

MIRKO RUPELJ, DIREKTOR PRAVNEGA SEKTORJA

Leto 1973 je minilo v intenzivnih pripravah za uvajanje novih ustavnih delavskih amandmajev. Še predvsem pa je čas potekal z izredno naglico, saj smo bili vezani na zakoniti rok za ponovno ustanovitev podjetja Mercator, ki

vključuje 25 TOZD. Zdaj smo tik pred sprejetjem novega samoupravnega sporazuma za povezovanje v podjetje. Na osnovi določil v novi republiški in zvezni ustavi bo prihodnje leto mogoče vsebinsko spremeniti medsebojne odnose in to na način, ki bo omogočal boljše pogoje za združeno delo, kar bo lahko tudi pogoj za boljše uspehe. Razumljivo je, da s samoupravnim sporazumom o združevanju v podjetje nismo mogli takoj urediti vseh vprašanj. Res pa je, da je dal samoupravni sporazum zelo solidno podlago za prihodnje urejanje tako poslovnih kot tudi drugih odnosov.

Odprl se je torej proces novih odnosov, ki bodo na podlagi ustave omogočali vsakemu delavcu v TOZD, da bo tudi dejansko v praksi uresničil svoje neodtujljive in druge pravice, ki mu jih zagotavlja ustava.

Pričakujem, da bomo v letu 1974 po ponovnem konstituiranju podjetja tako imeli vse pogoje za še boljše urejanje medsebojnih odnosov med TOZD in Mercatorjem ter drugimi organizacijami.

MARJAN POGAČNIK, DIREKTOR SPLOŠNEGA SEKTORJA

Naloga, ki nas čakajo v prihodnjem obdobju so predvsem v dosledni in intenzivni vključitvi vseh zaposlenih v podjetju pri reševanju vprašanj, ki so življenjskega pomena za nas vse, zlasti pa pri reševanju vprašanj uveljavljanja in razvijanja novih samoupravnih in družbeno-ekonomskih odnosov v skladu z ustavnimi spremembami. Sleherni član naše delovne skupnosti si mora prizadevati za dosledno uveljavljanje socialističnega samoupravljanja ter za neposredno demokratično urejanje medsebojnih odnosov in skupnih problemov. Pot od teh misli pa do dejanj pa nam mora dati jasno začrtan program, ki bo na podlagi analize našega dosedanjega poslovanja zagotovil večjo načrtovitost in organiziranost ter medsebojno usklajevanje skupnih interesov. To je sistemsko urejanje gospodarjenja in poslovanja. Temelji takšnega programa so zapisani v našem samoupravnem sporazumu o združevanju v podjetje, statutu podjetja, v samoupravnem sporazumu o osnovah kadrovske politike v podjetju in drugih samoupravnih aktih TOZD in podjetja, ki so že ali pa bodo sprejeti. Ne sme nam zadostovati, če bomo imeli vse lepo napisano. Tako moramo tudi misliti in to uveljavljati pri vsakodnevnom delu. Pogoj je torej naša volja, sposobnost in pripravljenost spremeniti stvari v najširšem smislu besede. Le tako bomo dosegli, da se bo delavec resnično počutil kot potreben in odgovoren člen v našem samoupravnem sistemu.

Za naš nadaljnji razvoj je zato nujno združevati znanje ljudi z jasno in nedvoumno družbeno-ekonomsko in politično opredelitvijo. Razprave o kadrih — kot uresničevalcih naših hotenj in ciljev ter našega bodočega življenja — morajo biti stalno prisotne in vedno aktualne. Ne smemo in tudi ne moremo se odreči nenehnemu obvladovanju in obravnavanju kadrovske politike, ki nikakor ne sme biti prepuščena spontanosti ali volji posameznikov. Biti mora odraz volje delavcev in njihovih interesov, (Nadaljevanje na str. 7)

(Nadaljevanje s str. 6)

vzvod preko katerega uresničujemo svoje zahteve in pravice. Ko govorimo o kadrih, se moramo zavedati, da govorimo predvsem o našem bodočem delu, o naši organiziranosti in o našem nadaljnjem razvoju. Predvsem moramo vztrajati na doslednem spoštovanju in uresničevanju idejno-politične usmerjenosti kadrovske politike, na javni in argumentirani družbeni presoji vsakršne kadrovske odločitve in na podpori tistim, ki idejno-politično in strokovno uspešno in dobro delajo. Skrb za uveljavljanje celovitosti moralnih, političnih in strokovnih kriterijev naj velja za vse kadrovske strukture v podjetju, ki so vključene v neposredno realizacijo izvajanja poslovne politike in poslovanja. Strokovna in družbenopolitična usposobljenost in informiranost delavcev morata postati osnovni element za doseganje boljših poslovnih rezultatov in kvalitete dela, za povečanje produktivnosti dela in s tem za še večjo skrb za življenjski standard nas vseh. Zato mora izobraževanje delavcev postati stalen proces pridobivanja novih sposobnosti za proučevanje analiziranje in reševanje problemov na vseh področjih našega dela in življenja. Ker pa gre pri izvajanju kadrovske politike za konkretne odnose med ljudmi, se je treba zavedati, da je bitka za uveljavljanje njenih načel težka, stalna in dolgoročna. Preverjanje in izvajanje dogovorjene politike pa zahteva odgovornost slehernega delavca. To je nujnost. Vsakodnevna praksa nas opozarja na razkorak med razglašenimi stališči in življenjsko prakso, med sprejeto in izvajano politiko.

V novem letu želimo predvsem iskreno pošteno in enakopravno medsebojno sodelovanje na vseh področjih naših skupnih interesov.

**ANTON LEGAT, DIREKTOR
RAČUNSKO GOSPODARSKEGA
SEKTORJA**

Do konca leta bo podpisan sporazum o združevanju TOZD v podjetje. Nova organizacijska oblika se bistveno razlikuje od prejšnje kljub temu, da je bilo naše podjetje od leta 1962 naprej organizirano v poslovne oziroma organizacijske enote, ki so samostojno ugotavljale dohodek in ga po svojih organih razdeljevale. Marsikdo se v vsebino prejšnjega stavka ne bo v celoti strinjal, češ, da je bil del dohodka več ali manj administrativno »kasiran« za nove investicije in za plačilo obveznosti investicijskih posojil. Pri tem pa je potrebno opozoriti, da je podjetje »Mercator« razširilo trgovsko mrežo na drobno v 10-letnem skupnem poslovanju le s tem da je solidarno nastopilo v zbiranju sredstev od trgovskih enot in si postavilo solidno bazo za normalno konkurenčno poslovanje in posredno vložilo sredstva tudi za dobrobit industrijskih enot, čeprav te v investicijskem programu niso direktno sodelovale.

Z novo organizacijo bomo stopili v leto 1974 s čistejšimi in pravičnejšimi odnosi, kljub temu, da ima podjetje več vrst TOZD in različne skupne obveznosti. Poudarjam in se sklicujem na prejšnji odstavek, da so dolgoročne obveznosti podjetja tudi obveznosti temeljnih organizacij združenega dela in je od dobre organizacije podjetja in TOZD odvisno, da bodo čimprej poravnane. V tem so pravzaprav vse te-

Nedvomno je lahko prodajalka v trebanjski specializirani trgovini s čevlji ponudila kupcu veliko izbiro čevljev

žave, ki nas tarejo že več let in je bilo zaradi teh veliko odrekanja pri 5000-članskem kolektivu.

Od nas vseh je torej odvisna zboljšana splošna poraba, ker bazo sicer imamo, vendar pa ta ne more še naprej prizadeti delavčevega žepa. Bazo je treba naprej krepiti; kar pa je moč doseči, poudarjam, z dobro organizacijo dela in z rentabilnimi naložbami.

**FRANC KOBE, DIREKTOR
TOZD METLIKA:**

Želja kolektiva in moja želja za prihodne leto je, da bi se uresničile želje vseh TOZD in podjetja po predvidenem programu na osnovi predloga samoupravnega sporazuma, v katerem so podani in utemeljeni členi, ki bodo urejevali medsebojno poslovanje, vendar mora vladati red, disciplina, odkritosrčnost in predvsem solidarnost.

Breda Paunovič, delavka, član ZK in član aktiva delavcev komunistov — neposrednih proizvajalcev pri Občinski konferenci ZKS Ljubljana-Siška:

»Želim vsem delavcem v vseh temeljnih organizacijah združenega dela MERCATOR uspešen razvoj v letu 1974, da bi vsi delavci bili zadovoljni z delom, osebnimi dohodki in medsebojnimi odnosi. Nadalje želim, da bi bilo sožitje med TOZD res tako, da bi to vodilo k večjim uspehom posameznih TOZD in s tem celotnega Mercatorja.«

**JOŽE MOKOREL, DIREKTOR
TOZD PRESKRBA, TRŽIČ:**

Ob koncu starega leta se vedno sprašujemo, kakšno bo neki novo leto. Radi rečemo: »Da bi bilo vsaj tako kot to, ki mineva,« želimo pa si boljšega, lepšega, še bolj zdravega, še bolj uspešnega, še bolj ustvarjalnega. Želimo si leto miru, povsod na svetu, za vse ljudi.

Za nas gre pomembno leto h kraju. V njem smo začrtali nove poti samoupravljanju. Želimo si, da bi bile te poti ravne, da bi bilo na njih kar najmanj ovir,

da bi po njih hodili vsi delavci v združenem delu enakopravni in vzravnani, jih skupaj popravljali, kadar bodo popravila potrebna, naj na teh poteh ne bo nezgod, ne ovinkov in stranpoti.

**JOŽE RENER, DIREKTOR
TOZD GRMADA:**

Gospodarsko gledano, kakšnih posebnih uspehov v prihodnjem letu žal ne vidim. Zadovoljen bom, če bodo ti vsaj taki, kot smo jih dosegli v preteklem letu.

Resnici na ljubo moram, žal, povedati, da je uspeh TOZD še vedno preveč odvisen od zunanjih faktorjev in premalo od dejanskega opravljenega dela.

Sožitje med TOZD in podjetjem kot celota mora sloneti predvsem na naslednjih načelih:

- na kar največji samostojnosti vsake TOZD,
- na enakopravnosti vseh TOZD,
- na poslovni poštenosti TOZD,
- na načrtni, smotrni, ekonomični in rentabilni združitvi del in sredstev,
- na poslovno-razumni solidarnosti.

To se ne bo izpolnilo samo po sebi. Zato menim, da se morajo za doseg navedenega cilja maksimalno mobilizirati vse subjektivne sile, tj. člani ZK, sindikat, mladina, skratka vsi člani kolektiva in ne nazadnje vsi vodstveni in vodilni delavci podjetja.

Po podatkih, ki so mi na razpolago, lahko rečem le to, da bo prihodnje leto, leto stabilizacije in konsolidacije TOZD in podjetja kot celote.

Skratka, kot vidite dragi člani kolektiva Grmade in podjetja kot celote, nas v prihodnjem letu čakajo težke in odgovorne naloge. Toda, prepričan sem, da jih bomo s skupnim, vztrajnim in boljšim delom uspešno opravili.

V letu 1974 vam želim obilo poslovnih in družinskih uspehov.

**RUDOLF MILER, DIREKTOR
TOZD TMI:**

Ob prehodu iz starega v novo leto moram ugotoviti, da se ves

naš kolektiv lahko s ponosom poslavlja od starega leta, saj je z vztrajnim in skrbnim delom kljub težavam, ki so nas spremljale skoraj celo leto, dosegel dokaj dober uspeh.

Prepričan sem, da bomo v bodoče lahko delali boljše, ker smo se ustanovili kot TOZD in sprejeli vrsto sporazumov, ki urejajo vrsto perečih problemov. Apeliram na vsakega člana našega kolektiva, na njegovo zavest in delovno disciplino na vsakem delovnem mestu.

Delovni skupnosti Mercatorja, kakor tudi vsem TOZD želim v poslovnem letu 1974 veliko uspeha. Vsem delavcem pa obilo osebnih sreč.

**STANE KORINŠEK, DIREKTOR
TOZD NEBOTIČNIK:**

Želimo, da bi pri svojem delu našli veliko razumevanja in sožitja z drugimi TOZD v okviru veletrgovine Mercator. Obenem želimo vsem našim sodelavcem: »SREČNO, ZDRAVO IN USPEŠNO HA POLNO NOVO LETO 1974.«

— Vaša košara za smeti je vedno prazna. Kaj pravzaprav počnete cele dneve, tovariš direktor?

Iz osnovnih organizacij ZK poročajo

VOLILNA KONFERENCA ZK V TOZD PANONIJA

Organizacija Zveze komunistov v TOZD Panonija Ptuj, ki ima 51 članov, je imela koncem novembra svojo redno volilno konferenco. Osrednja točka dnevnega reda je bilo poročilo o delu v zadnjih dveh letih, sprejem programa dela za naslednje obdobje in izvolitev novega vodstva. Udeležba na konferenci je bila dobra, vendar ne taka kot je bila na zadnjem sestanku, ko so bile obravnavane priprave na konferenco in problematika in naloge komunistov ob situaciji na bližnjem vzhodu.

Sekretar organizacije tov. Franc Sedič, dolgoletni družbenopolitični delavec v SZDL in sindikatih, je v poročilu obdelal vsa vprašanja delovanja komunistov v občini in temeljni organizaciji združenega dela, predvsem pa je kritično ocenil delovanje nekaterih, predvsem mlajših članov Zveze komunistov.

Glede na rast kolektiva — prepočasna rast članstva ZKS

V zadnjih dveh letih je število delavcev TOZD Panonija, Ptuj naraslo od 407 na 676, vzporedno s tem pa ni naraščalo članstvo v ZKS. Dolga leta se je članstvo ZKS v primerjavi s celotnim članstvom enakomerno povečevalo, tako, da je bilo približno od 9–12% članov kolektiva v članstvu ZK, s tem povečanjem pa je število članstva padlo na približno 8%. V nekaterih večjih enotah, ki zaposlujejo tudi 30 do 60 delavcev, nimajo nobenega člana, kar je velika pomanjkljivost v delovanju organizacije, saj tako člani nimajo dovolj političnega vpliva na delo v takih enotah. Organizacija je sicer evidentirala približno 20 možnih kandidatov za sprejem v članstvo, vendar akcija za sprejem ni bila do kraja izvedena. Organizacija zveze mladine je pokazala dobro voljo in pripravljenost za akcijo, vendar do same akcije ni prišlo. Vzroke za to bo potrebno poiskati tako pri mladini kot pri članih ZK. Ena od osnovnih nalog novega vodstva in vsega članstva bo vsekakor številčno okrepiti organizacijo in doseči večkrat izraženo željo, da naj ne bi bilo enote — prodajalne, skladišča ali delavnice, kjer ne bi bilo članov Zveze komunistov.

Program delovanja in akcije komunistov morajo pritegniti nove člane

Člani organizacije so se v preteklem obdobju sestajali povprečno enkrat v dveh mesecih, kjer so bili delovni dogovori za akcijo. Poleg delovnih dogovorov je bilo še pet predavanj iz najbolj aktualnih področij delovanja komunistov, šest članov pa je končalo večerno politično šolo. Pri tem velja omeniti oceno, da so nekateri komunisti delovali preveč »ilegalno« in da s svojim delom niso mogli biti vzor nečlanom.

Sklepe in stališča, za katere se je zavzemala organizacija ZK, so upoštevali v sindikalni organizaciji, zvezi mladine, prav tako v samoupravnih in izvršilnih organih TOZD; za nekatera vprašanja pa bo v bodoče moralo biti

več časa in bodo morala biti obravnavana v organizaciji ZK pred odločitvami v samoupravnih organih. Taka vprašanja so predvsem: obravnavanje statusnih vprašanj v TOZD in podjetju, razprava o važnejših določilih in ureditvi zadev v samoupravnih sporazumih, ki jih sprejema — sklepa TOZD ali k njim pristopa. razprava in dajanje stališč pred pomembnimi odločitvami v TOZD ali podjetju, sodelovanje pri kadrovski politiki. Ne gre za vsiljevanje svojih stališč, temveč za ustvarjalno delovanje in pomoč pri iskanju najprimernejših odločitev. S tako prisotnostjo in delovanjem bo vsekakor lažje pritegniti nove člane, predvsem iz vrst neposrednih delavcev v prodajalnah, skladiščih, delavnicah in drugih delih TOZD.

Komunisti so dosledno izvrševali naloge na vseh področjih delovanja

Komunisti organizacije v TOZD Panonija so v vseh organih in organizacijah delovali v skladu s programom ZKJ in sprejetimi sklepi organizacije ali višjih organov. Vseposvobod, kjer so se pojavljali, so zagovarjali stališča, ki so prispevala k boljšemu poslovanju, demokratičnejšim postopkom in dosledno zagovarjali in delovali v smeri najširšega odločanja zaposlenih.

Manjši spodrsrljaji pri poslovanju se ne bi smeli ponavljati, prav tako ne pri političnem delu. Uspehi, ki so bili doseženi, pa po drugi strani ne smejo uspavati delovnih ljudi, še manj pa komunistov; le-ti morajo težiti k še večjim dosežkom na poslovnem, političnem in samoupravnem področju.

Pismo Izvršnega biroja in sklepi 29. seje CK ZKS nas stalno obvezujejo

Pismo Izvršnega biroja predsedstva ZKJ opozarja na nekatera bistvena vprašanja izvajanja politike Zveze komunistov in določa ukrepe, ki jih je treba podvzeti odločno in brez omahovanja, da bi Zveza komunistov povečala svojo akcijsko sposobnost, učinkovitost in enotno akcijo. O vsebini pisma, povezani z razmerami v občini, podjetju in TOZD, so komunisti Panonije razpravljali že večkrat ter ugotovili, da večjih pomanjkljivosti pri delovanju ni bilo, nekaterih vprašanj, ki so zahtevala konkretne odgovore, pa nismo dosledno realizirali. Ker tu ne gre za enkratno nalogo, temveč za stalno nalogo komunistov, bo potrebno za organizacijo čimprej pripraviti predvsem podatke: trošenje sredstev sklada skupne porabe, osebni prejemki zaposlenih, ki niso osebni dohodki, realizacija komercialnih dogovorov in podobno. Pri tem ne gre za pomanjkljivosti, temveč samo za pregled, da bodo komunisti seznanjeni, kakšna so ta sredstva in kako so bila porabljena.

Hitri rasti temeljne organizacije združenega dela je potrebno prilagoditi politično delovanje

Splošna ocena, ki že ves čas prevladuje v kolektivu in tudi političnih organizacijah je, da

smo po integraciji dosegli skokovit napredek, da se je realizacija stalno povečevala, da so se izboljševali poslovni rezultati in da je hitro raslo število zaposlenih. Politične organizacije so ostale na stari organiziranosti, tako kot je ostal tudi TOZD enotna. Velik kolektiv (skupaj z učenci 870 delavcev) je zaposlen na področju celotne občine v 47 prodajalnah in nekaj skladiščih, proizvodnem obratu, krojaško šiviljski delavnici in nekaj servisih, zahteva tudi spremembo v organizaciji poslovanja in dela, potrebna pa bo tudi nova organiziranost političnih organizacij. Nemogoče je, da bi enotno vodstvo sindikata, čeprav je bila izvoljena konferenca in nekaj komisij, obvladalo celoten teren in delovalo res neposredno, tako, da lahko vsak član organizacije neposredno sodeluje pri delovanju organizacije. Prav tako je vprašanje organiziranosti organizacije zveze mladine in ZK. Med komunisti so o tem vprašanju že živahne razprave. V razpravi je več variant; od te, da bi bile 4 sindikalne organizacije do 8 organizacij, ki bi bile povezane v konferenco.

Prve razprave o tem so bile na sami konferenci organizacije ZK, ki bo morala tudi sama razmisлити o svoji organiziranosti. Manjše število članov, ki bi delali na podobnem področju, se lažje dogovarja in lažje deluje med kolektivom.

Živahna razprava je posegla na vsa področja delovanja komunistov v TOZD, podjetju Mercator in drugje. Dosedanje vodstvo, člani občinske konference ZKS Ptuj in drugi voljeni organi, so dobili za svoje delo priznanje in bili razrešeni dolžnosti. Po načelu, da se naj v raznih organih in vodstvih razvrsti čimveč komunistov, je bilo izvoljeno novo vodstvo — 5-članski sekretariat, sekretar, namestnik sekretarja, evidentičar, trije člani občinske konference ZKS Ptuj 4 člani aktivna delavcev občine Ptuj in 2 člana sveta ZKS podjetja Mercator. Organizacija bo naslednji dve leti vodil tov. Ferdo Lovrec, komercialist na upravi TOZD, Ptuj, ki je pred prihodom v TOZD opravljal že vrsto političnih funkcij, ter pričakujemo, da bo organizacija pod njegovim vodstvom prav tako uspešno delovala.

■ TOZD EMONA

OO Zveze komunistov je pri TOZD pravzaprav še čisto mlada ali pa zaradi večkratne prekinitve že stara. V zadnjem času vsi člani ZK sodelujejo pri samoupravljanju in pri vseh opravilih, ki so se nanašale na ustanovitve TOZD, dalje sodeluje z ZK krajevno skupnostjo Prule, v okviru katere so štiri organizacije Zveze komunistov. Na prihodnjem sestanku bodo sprejeli tri ali štiri nove člane v ZK, v petek 7. 12. 1973 pa bodo imeli volitve za ZK občine Ljubljana-Center.

■ Osnovna organizacija ZK TOZD Idrija

24. oktobra je bila razširjena seja OO ZK Veletrgovine Mercator TOZD Idrija. Prisotni so v

glavnem razpravljali o pripravi na bližnjo konferenco OO ZK pri Mercatorju.

Sekretar Dušan Kokalj je opozoril na partijsko konferenco OO ZK Veletrgovine Mercator TOZD Idrija za katero so morali pripraviti izčrpno poročilo o enoletnem delu s posebnim poudarkom in povezavo s stališči pisma tovariša Tita in 29. seje CK ZKS.

Ob obrazložitvi finančnega in ekonomskega stanja v povezavi z obveznostjo odplačila vloženi sredstev za izgradnjo Blagovnice v Idriji, so poudarili, da bo leta finančna obveznost močno obremenjevala njihovo lastno akumulacijo vsaj do 1980. leta. Sredstva, ki so bila vložena v blagovnico, izvirajo delno iz kreditov, delno pa iz skupnega sklada dosedanjih enot, ki so jih lete vlagale po združitveni pogodbi. V prihodnje je predvideno, da se bodo sredstva za odplačilo blagovnice, ki bodo v prihodnje breme TOZD Idrija, vračala nazaj v korist vlagateljev.

Čeprav se morajo na eni strani zavzeti vsestranskemu izogibanju stroškom, ki niso neobhodno potrebni, pa morajo na drugi strani računati z obveznostmi glede življenjskega standarda članov delovnega kolektiva (osebni dohodek, regres za letovanja). Vse datjave morajo uravnavati v skladu z drugimi TOZD, posebno skrb pa je treba še vnaprej posvečati stanovanjski problematiki.

DELEGATSKI SISTEM

Ob imenovanju novih samoupravnih organov v TOZD bodo prešli na delegatski sistem. Razčistiti morajo nekatera vprašanja z nekaterimi člani Zveze komunistov, hkrati pa poklicati na zagovor tiste člane ZK, ki se nereditno udeležujejo sestankov. Hkrati je naloga članov ZK, da poživijo delovanje mladih — v ta namen je treba določiti mentorja za delo v mladinski organizaciji.

Na zboru delovnih ljudi bo izveden nov postopek kot dopolnilo prvotne ustanovitve TOZD; saj pomeni ustanovitev TOZD utrditev položaja delavca in povečevanje njegovega vpliva na odločanje glede pogojev in rezultatov dela.

NALOGE OB PRIPRAVAH NA BLIŽNJO KONFERENCO ZK

Kot že rečeno, je treba izdelati analizo o enoletnem delu, opozoriti na pravice in dolžnosti člane ZK, delovni kolektiv je treba pripeljati še do večjega čuta odgovornosti, delovnega interesa in zavesti sploh. V skupne akcije bomo lahko pristopili le združeni, enotnega mišljenja. V organizaciji TOZD bomo delovali v duhu pisma tovariša Tita in Izvršnega biroja; treba je doseči dobro povezavo z družbenopolitičnimi organi v občini. Posebna skrb bo posvečena vzgoji mladine (sestaviti program dela in nalog ustanoviti mladinski aktiv v Cerknem). V vsakodnevni samoupravljavski aktivnosti naj se uresničuje tista kadrovska politika, ki bo zagotavljala še hitrejši razvoj samoupravnih odnosov, hitrejšo rast materialne osnove, možnosti (Nadaljevanje na str. 9)

(Nadaljevanje s str. 8)

za hitrejši socialni razvoj in bolj humane odnose med kolektivom.

Potem so še prisotni razpravljali o pripravah na VII. kongres ZKS.

■ TOZD TMI

Osnovna organizacija ZK v TOZD TMI šteje skupaj 26 članov. Delo osnovne organizacije je bilo v glavnem usmerjeno v vsakodnevna samoupravna in politična dogajanja. Osnovna organizacija ZK je s svojim aktivnim sodelovanjem pomagala pri obravnavi ustavnih dopolnil, formiranju TOZD in oblikovanju samoupravnega sporazuma. Poleg navedenega so komunisti neposredno vključeni v vse organe samoupravljanja, kjer so s svojim neposrednim aktivnim delovanjem pomagali pri oblikovanju samoupravnih stališč. V okviru svojega programa je bila izvršena akcija o sprejemu in pridobitvi novih članov v ZK, predvsem delavcev iz neposredne proizvodnje in formiranje mladinske organizacije. Osnovna organizacija si prizadeva ustvariti take pogoje dela, ki bi bil v prid vsem, pa naj bo to ali na področju stanovanjske problematike ali izobrazbe kadrov ali socialnega razlikovanja. Osnovna organizacija se je večkrat vključila v razpravo o navedenih vprašanih s sklicem širših političnih aktivov. Ob sodelovanju vseh samoupravnih in političnih dejavnikov v TOZD je prispevala k boljšemu in neposrednemu vključevanju vseh nosilcev neposrednega upravljanja.

R. M.

■ Volilna konferenca OO ZK Ljubljanskih trgovskih TOZD

Konec novembra je bil sestanek letne volilne konference OO ZK Poslovna uprava Veletrgovine Mercator. Osrednji točki dnevnega reda sta bili poročilo in razgovor o dosedanjem delu ter dogovor za prihodnje in reorganizacija osnovne organizacije ter volitve novega sekretariata.

Sekretar osnovne organizacije **Marjan Pogačnik** je podal letno poročilo o delu osnovne organizacije, v katerem je tudi opredelil vlogo in aktivnost posameznih članov naše osnovne organizacije pri snovanju samoupravnega sporazuma podjetja. Po poročilu se je razvila živahna razprava. **Karel Nevečny** je poročal o problematiki izplačila osebnih dohodkov za šoferje. **Jože Renner** je poudaril vlogo sistema nagrajevanja delavcev ob upoštevanju merila produktivnosti dela. **Konrad Šintler** je razložil potek zbora delovnih ljudi ob ustanovitvi TOZD Trgovina na debelo, s posebnim poudarkom na premajhni informiranosti delavcev PU kljub izčrpnemu finančnemu poročilu. **Stane Vrhovec** je prikazal problematiko finančnega poslovanja podjetja: tako glede trenutne situacije kot glede možnosti v prihodnje. Še posebno pa je poudaril vlogo vseh TOZD pri nadaljnjem razvoju na področju razširjene reprodukcije in usklajevanja enotnih kriterijev poslovanja. Poudaril je še pomen likvidnosti podjetja glede na sedanje predpise o formiranju obratnih sredstev in kritja investicijskih obveznosti iz preteklega obdobja. **Rudolf Breznik** je opozoril na nujnost enotnih kriterijev

nagrajevanja za področje ljubljanskih TOZD. **Ivanka Vrhovec** je spregovorila o vlogi in vsebini dela osnovne organizacije ZK podjetja in o odgovornosti posameznih članov pri snovanju samoupravnega sporazuma v podjetju. Strinjala se je s predlogom sekretariata o reorganizaciji OO ZK Mercator in povedala, da je stališče sveta ZK podjetja, da bodo organizirali OO ZK v sleherni TOZD. **Marjanca Vrhovec** je opozorila na napake pri reševanju operativnih problemov in na premajhno sinhronizacijo v tehnologiji dela med poslovno upravo in drugimi TOZD (računovodstvo, centralno skladišče). **Franc Berčon** je obrazložil težave pri delu delavcev v centralnem skladišču. **Edo Božič**, ki je govoril o vlogi skupnih služb, je poudaril, da je treba do konca letošnjega leta izdelati program dela skupnih služb in ga predložiti v potrditev TOZD. **Adi Osterc** je obrazložil upravičenost naložbe za veleblagovnico Beograd in

za organiziranje TOZD v enoti Detajl. Na vprašanje, kako je z gradnjo centralnega skladišča, je tov. Vrhovec poudarila, da je centralno skladišče v skupnem interesu, kar so v TOZD že večkrat naglasili in, ko bodo dani ekonomski pogoji, bo prav gotovo dana prioriteta tej investiciji. **Viktor Marolt** je še enkrat poudaril težke pogoje dela v centralnem skladišču, ki jih še otežujejo premajhne sedanje zmogljivosti.

Za člana občinske konference ZK Ljubljana Vič-Rudnik sta bila predlagana **Marjanca Vrhovec** in **Slavko Zaletelj**. Prav tako pa je bil tudi potrjen predlog sekretariata, da predlagajo za možne kandidate za mestno konferenco ZKS **Jožico Blaznik** in **Vasjo Butina**.

V nadaljevanju sestanka so razpravljali o organizacijskih spremembah. Soglasno je bil sprejet predlog sekretariata v poročilu o reorganizaciji OO ZK Mercator Poslovna uprava. Skle-

njeno je bilo, da organizirajo samostojne OO ZK v TOZD Špecerija, v TOZD Trgovina na debelo, in, glede na formiranje delovne skupnosti podjetja Mercator, osnovno organizacijo delovne skupnosti podjetja Mercator. Člani TOZD Hrana, Evropa, Detajl in Grmada pa bodo trenutno, dokler ne bo možnosti organizacije samostojnih organizacij ZK v teh TOZD, vključeni v osnovno organizacijo ZK delovne skupnosti podjetja.

Na sestanku so tudi izvolili trinajstčlanski sekretariat, katerega člani so: **Marjanca Vrhovec** (Hrana), **Jožica Blaznik** (Evropa), **Alojz Briški** (Detajl), **Jože Renner** (Grmada), iz TOZD Trgovina na debelo in delovne skupnosti Mercator pa: **Vera Valant**, **Edo Božič**, **Vasja Butina**, **Mirjana Oblak**, **Slavko Zaletelj**, **Viktor Agrež**, **Franc Mihelič**, **Dušan Mole** in **Konrad Šintler**. **Edo Božič** je sekretar, za namestnika sekretarja pa so izvolili **Vasjo Butina**.

N. M.

Iz osnovnih organizacij sindikata poročajo

■ TOZD ROŽNIK

V mesecu februarju 1973 je bil izvoljen nov izvršni odbor OOS TOZD Rožnik.

Od izvolitve pa do danes smo imeli štiri sestanke. Naše delo poteka po smernicah republiškega oziroma občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije, kakor tudi v smislu sklepov in stališč konference OOS »Mercator«.

Dosedanje delo in akcije izvršnega odbora pa so bile naslednje:

— sodelovanje s samoupravnimi organi in vodstvom podjetja pri uresničevanju samoupravnih pravic članov delovne skupnosti na gospodarskem, političnem in kulturnem področju;

— predlog za uvedbo enotnega delovnega časa ob sobotah do 13. ure v vseh prodajalnah podjetja Mercator, Ljubljana;

— obdaritev žena ob mednarodnem prazniku 8. marcu;

— enkratna denarna pomoč materam samohranilkam;

— vključitev v akcijo sindikatov za nakup cenene ozimnice članom delovne skupnosti;

— obdaritev otrok naših prodajalcev za dedka Mraza;

— vsakoletni sprejem upokojenih članov kolektiva;

— vsak član sindikata ima možnost obiska 3 dramskih oziroma opernih predstav v sezoni s tem, da ob predložitvi vstopnic dobi povrnjen znesek vstopnine;

— udeležba na seminarjih, ki jih organizira občinski oziroma mestni sindikalni svet.

Zavedamo se, da izvršni odbor sindikata lahko uspešno deluje le, če člani kolektiva sodelujejo s svojimi predlogi in pripombami, skratka da so pripravljeni delovati v samoupravnih organih. Želimo, da bi bilo to sodelovanje v prihodnje še večje. Strokovnim službam in vodstvu podjetja pa se zahvaljujemo za razumevanje, nasvete in strokovno pomoč pri delu izvršnega odbora.

Milena HITIJ

■ TOZD GRMADA

Pri naši TOZD je sindikalna organizacija zelo aktivna, zlasti (Nadaljevanje na str. 10)

Tako razpoloženi pa vsi v novo leto

(Nadaljevanje s str. 9)

pa njen izvršni odbor. Ta sega z dejavnostjo v vse pore poslovnega življenja TOZD ter življenja vseh in vsakega člana kolektiva. Tako npr. organizira in vodi vse zbere delovnega kolektiva, usmerja delitev dohodka, posebej osebnih dohodkov, usmerja sredstva za stanovanja, organizira dopuste, izlete, dedka Mraza, obiskuje bolne člane kolektiva itd. Ena izmed najtežjih ovir delovanja sindikata je razdrobljenost kolektiva, večina zaposlenih delavk je mater in ne nazadnje tudi delo v turnusih. Skratka, zberemo se skupaj, težko.

J. R.

■ TOZD TMI

Naša sindikalna organizacija šteje 314 članov.

Sindikalna organizacija v Tovarni mesnih izdelkov je v letu 1973 sodelovala v številnih političnih akcijah; organizirala je razpravo o naši novi Ustavi skupaj z osnovno organizacijo ZK v našem kolektivu.

Sindikalna organizacija je več naših članov poslala tudi na razne seminarje in predavanja.

Vsako leto organiziramo krvodajalsko akcijo, katere so se nekateri člani udeležili že več kot desetkrat. Obdarovali smo tudi naše žene ob 8. marcu. Ker so v tovarni zelo težki pogoji dela, smo nekaterim članom dali finančno pomoč za preventivno okrevanje.

Organizirali smo nakup ozimnice na obročno odplačevanje.

Upokojenim članom našega kolektiva priredimo vsako leto tovariško srečanje, ob Novem letu pa obdarimo otroke naših članov.

Ker pa je naša sindikalna organizacija ob tako široki dejavnosti in aktivnosti finančno prešibka, nam vedno priskoči na pomoč TOZD TMI.

Rudi MILER

■ TOZD EMONA

Občni zbor IO OO sindikata je bil pri TOZD Emona v mesecu novembru. Kot najvažnejše menijo, da so uspešno izpeljali javno razpravo o novi ustavi. Organizirali so dva zbora in tako omogočili udeležbo vsem zaposlenim, ki je bila zelo polnoštevna. Na tem zboru je o novi ustavi predaval sekretar občinskega komiteja SZDL Ljubjana-Center, tovariš Praznik Štefan.

Na pobudo IO OOS je bil ustanovljen kegljaški krožek, ki je trenutno zelo aktiven, saj se kegljači zbirajo redno vsak teden in so že priredili interno tekmovanje. Poleg tega je IO sindikata razpravljal o prošnjah za stanovanjsko posojilo. V glavnem so bile vse prošnje pozitivno rešene, razen dveh, ki bosta upoštevani v prihodnjem letu.

Ker so ugotovili, da se delavci v TOZD premalo poznajo med seboj, so organizirali izlet v Dolenjske Toplice. Na predlog in stroške sindikata je bil organiziran tudi izlet v Beograd, ki je bil poučnega in koristnega značaja, saj so si ogledali našo novo veleblagovnico ter se z vodilnimi delavci pogovarjali o dosedanjih rezultatih in uspehih poslovanja. Po tem so si ogledali tudi znamenitosti mesta Beograd, med drugim so odšli na Oplenac in Avalo.

IO OOS je na svojih sestankih razpravljal o izplačevanju oseb-

nih dohodkov, organiziral je prodajo ozimnice po ugodnih cenah za vse člane kolektiva, o zbiranju denarnih prispevkov med člani kolektiva za zgraditev Doma v Kumrovcu. Na stroške sindikata je odšla na letovanje v počitniški dom v Piran vajejenka z nizkimi osebnimi dohodki. Čeprav so tako možnost dali še dvema zaposlenima, te ugodnosti nista izkoristila. Razpravljali so že o ustanovitvi lastne mladinske organizacije. Menijo, da je delovanje mladincev v skupni mladinski organizaciji oteženo, ker večina stanuje izven Ljubljane. Zavezajo se še zato, da bi tudi mladinci morali soodločati pri vseh vprašanjih, ki se pojavljajo v TOZD.

Po vsem tem sodeč, IO OOS pri TOZD Emona med letom ni »sedel križem rok«, ampak je bil aktiven in prav zaradi tega so dosegli uspehe, nekateri pa se bodo še pokazali.

In kaj nam ob zaključku tega leta želi povedati direktor TOZD Emona, Franc Strojjan: Največja moja želja je, da bi se po Novem letu res začel uresničevati podpisani sporazum o medsebojnem sodelovanju TOZD, v solidarnem in tovariškem vzdušju, kar bo omogočilo še večji uspeh in nadaljnje razvijanje našega podjetja. Vsem članom kolektiva Mercator pa želim v letu 1974 veliko uspehov, dobre volje do dela ter čimveč osebnega zadovoljstva.

— Roke sem si umil, — kaj je za kosilo?

Učitelj: Vročina širi, mraz krči. Kdo mi lahko pove praktičen primer za to?!

Peter: Poletne počitnice trajajo dva meseca, zimske pa samo štirinajst dni.

Po daljšem času sreča zdravnik pacienta, ki mu je bil zaradi slabega sluha predpisal slušni aparat.

— Kako kaj slišite sedaj? Ste zadovoljni?

— Pa še kako zadovoljen! Odkar ima slušni aparat, sem že trikrat spremenil oporoko, ko sem slišal, kaj se o meni pogovarjajo moji sorodniki.

Zena: Kosilo sem pripravljala točno po navodilu iz kuharske knjige.

Mož: Verjamem ti, samo izgleda, da si skuhala zraven tudi tiskarske napake...

Franc KOBE

Kolektiv TOZD Metlika si je po ogledu Veleblagovnice ogledal Beograd

veliko nagradno igro

Za zadnjo letošnjo številko smo vam pripravili prijetno nagradno igro. Na televiziji pravijo taki igri quiz.

Naš quiz bo na moč preprost; ne bo si treba pomagati s slovarji in leksikoni, dovolj bo povprečno poznavanje razmer v Mercatorju in povprečno poznavanje naših poslovnih prijateljev. Prav vam bo pa prišlo, če redno berete naš časopis.

Vprašujemo o tem in onem, predvsem iz našega samoupravnega in poslovnega življenja, iz življenja naših poslovnih prijateljev in pri vsem nismo prehudo resni.

Pa še to, skoraj najpomembnejše: Skoraj za vsakega med vami smo pripravili nagrado. Zato le svinčnik v roke in k reševanju. Rešitve pa nam pošljite do 10. januarja 1974 na naslov: **Veletrgovina MERCATOR, 61000 LJUBLJANA, Aškerčeva 3, z oznako »NAGRADNA IGRA EKONOMSKE PROPAGANDE«.**

Ne pozabite priložiti tudi pravilno izpolnjeni kupon!

VPRAŠANJA

1. Naštejte najmanj tri izdelke naše specializirane živilske industrije EMBA!

.....

.....

2. Gotovo ste že poskusili kozarček medicine KRALJEVIČ MARKO. Morda veste katero slovensko podjetje jo proizvaja? Povejte!

.....

3. Katero podjetje se je nazadnje priključilo k Mercatorju in kako se imenuje (o tem poročamo v št. 6 našega glasila — junij 1973)?

.....

4. 100-letnico obstoja letos praznuje naša največja tovarna papirne konfekcije, katere izdelki so znani pod imenom PALOMA. V svoj bogat proizvodni program je v zadnjem času vključila tudi nekaj novosti, kot so papirni robčki, otroške pleničke, damski vložki, večnamenske brišče in drugo. Povejte ime te tovarne!

.....

5. Kako se imenuje predsednica Centralnega delavskega sveta (CDS) veletrgovine Mercator?

.....

6. Prodajne police naših prodajaln so bogato založene z različnimi vini. Med njimi je potrošnikom na izbiro širok izbor vin iz kleti SLOVENIJAVINA Ljubljana. Katero vino Slovenijavina nosi poleg tovarniške oznake tudi naš oranžni znak »M«?

.....

7. Kaj predstavlja fotografija?

.....

8. Znano ljubljansko časopisno podjetje LJUBLJANSKI DNEVNIK izdaja poleg drugega tudi največji slovenski tednik, za katerega zatrjujejo, da svoje prijatelje ob koncu tedna čaka na vsakem oglu. Kako je ime temu »prijatelju«?

.....

9. V severovzhodni Sloveniji je ena naših največjih TOZD. Napišite njeno ime in mesto, v katerem ima sedež!

.....

10. Živilski kombinat ŽITO LJUBLJANA ima svojo TOZD Imperial v Krškem. Ta proizvaja vrsto žvečilnih gumijev. Naštejte jih!

.....

11. Blizu znanega gorskega prelaza je mesto s številnimi Mercatorjevimi prodajalnami. Katero mesto je to in katera naša TOZD ima v njem svoj sedež?

.....

12. Čisto majhen, vendar v vsakdanjem življenju nujen delček naše garderobe so tudi vezalke. Največja tovarna vezalk v Jugoslaviji je prav v Ljubljani, ki poleg tega zalaga trg tudi s tržnimi mrežami, vrvmi za sušenje perila, ščipalkami, vlečnimi vrvmi in drugim. Povejte njeno ime!

.....

13. Naštejte vse Mercatorjeve ljubljanske trgovske TOZD!

.....

14. Od nekdanj lepe so Ljubljanke slovele al' lepše od Urške bilo ni nobene... To so verzi na ovojčku najbolj popularne jugoslovanske cigarete, izdelka TOBAČNE TOVARNE Ljubljana. Pod katerim imenom so te cigarete poznane?

.....

15. Ena izmed naših TOZD je v septembru praznovala visok delovni jubilej. Katera TOZD je to?

.....

16. Mariborska tovarna ZLATOROG pošilja na trg med mnogimi kakovostnimi proizvodi tudi zelo znano univerzalno kremo. Vprašujemo po imenu te kreme, da pa boste lažje odgovorili, vam zaupamo, da se ime začneja s črko S.

.....

17. Katera je značilna barva za naš znak »M« — Mercator?

.....

18. V pivovarni UNION Ljubljana pravijo, da se po napornem delu vedno prileže vrček dobrega piva Union. To pa ni edini njihov proizvod. Poleg tega delajo tam tudi nekaj, kar je nepogrešljivo pri peki kruha. Kaj je to?

.....

19. Koliko prodajaln in bifejev skupaj (približno) ima veletrgovina Mercator?

.....

20. V svetu in pri nas so že dalj časa poznane dobre juhe... Ne, imena ne izdamo. Povemo vam le to, da jih pri nas proizvaja ljubljanska KOLINSKA TOVARNA HRANIL. Napišite ime teh juh!

.....

21. V časopisu Mercator vedno propagiramo prodajni program ene izmed naših TOZD. Katera je to?

22. Srajca, vsakdanji spremljevalec moške garderobe. In če je to srajca z »ZLATIM GRBOM« je to višek njegove elegancje. Povejte nam iz katere tovarne prihaja srajca z zlatim grbom?

23. Kdo je na fotografiji (ime, priimek in delovni položaj)?

24. Vse pogostejše redukcije električnega toka vas ne bodo prizadele, če boste želeli poslušati radio, plošče... Vložite v svoj sprejemnik, gramofon... kvalitetno baterijo, proizvod ljubljanske tovarne baterij! Povejte ime te tovarne!

25. Kdo je odgovorni urednik našega glasila?

26. Drži? Drži kot selotejpa! Teh nekaj besed nam je prešlo že v vsakdanjo rabo. In ob tem se mogoče nehote spomnimo na proizvajalca selotejpa, ki poleg tega izdeluje tudi samolepilne etikete, razne barvice, osvežilne robčke... Kaj bi naštevati preveč, saj vam je sigurno že to dovolj, da ste spoznali proizvajalca. Kdo je to?

27. V katerem kraju in h kateri TOZD sodi edina Mercatorjeva bencinska črpalka?

28. Kako se imenuje zobna pasta, ki ima v tubah 1000 pravih japonskih biserov in kdo izdeluje to zobno pasto?

29. Naštete vsaj štiri stalne sodelavce glasila Mercator!

30. Pijača vseh otrok, je Fructa sadni sok. To je reklama za Fructal-Alkove sokove, ki so namenjeni predvsem za otroke. Za tiste odrasle, ki radi popijejo kaj močnega, pa FRUCTAL-ALKO izdeluje tudi žgane pijače. Naštete vsaj pet najbolj poznanih!

31. Koliko približno nas je zaposlenih v podjetju Mercator?

32. Kateri zavod, s sedežem v Ljubljani izdaja glasbene kasete? V zadnjem času je kot novost na kasetah izdal tudi programirani tečaj angleščine, pod oznako »2000 S«?

33. S katerimi osnovnimi dejavnostmi se ukvarja veletrgovina Mercator?

34. Za nego naših las je na tržišču mnogo najrazličnejših pripomočkov. Izdelke pod oznako NARTA pošilja na trg znana ljubljanska tovarna (Subrina, Koleston, razni šamponi). Ali veste za ime te tovarne?

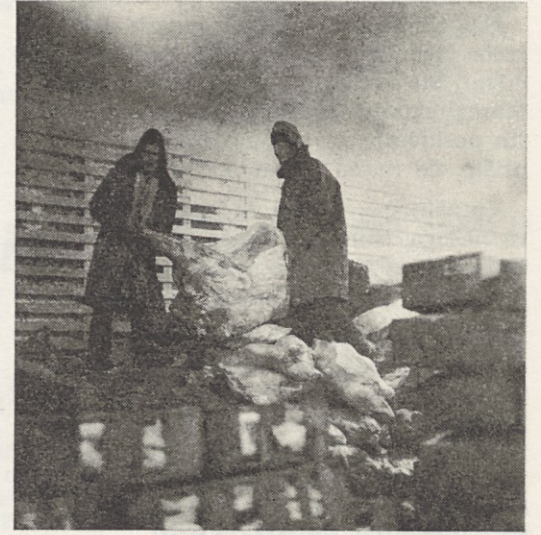

35. Zelo znana, stara ljubljanska kavarna je že več let Mercatorjeva. Kako se imenuje?

36. Sodobni modeli, eleganca, šport, to je geslo kočevske tovarne pletenin in konfekcije. Vaša naloga je, da poveste ime te tovarne.

37. Kako se imenuje naša TOZD v Kočevju?

38. TOVARNA USNJA KAMNIK izdeluje vse vrste svinjskega usnja za obutveno in oblačilno stroko, usnjeno konfekcijo, pa tudi plastično obutev. Povejte, kako se ta tovarna imenuje (s kratico)!

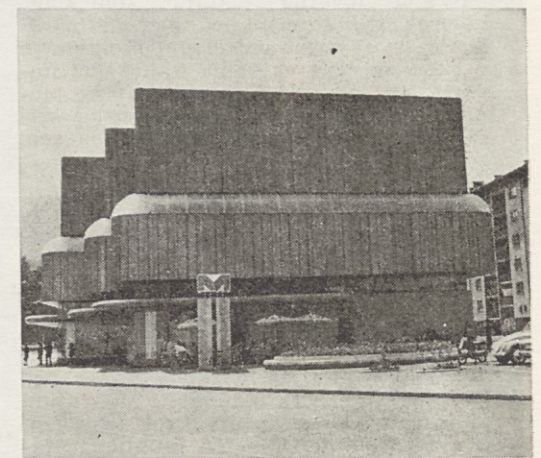

39. V kateri naši TOZD je napravljen posnetek?

40. Danes našim gospodinjam ni težko pripraviti dobre juhe. Vrsto najrazličnejših jušnih koncentratov je v kockah pod imenom ARGO začel prvi v Jugoslaviji že pred leti proizvajati... Vaša naloga je povedati ime tega proizvajalca.

41. Mercatorjevo reklamno geslo (slišite ga v televizijski reklam):

42. Za vse, ki se radi modno oblačite, skrbi s svojo bogato kolekcijo damskih, moških in otroških pletenin ALMIRA iz Radovljice, ki letos praznuje pomemben delovni jubilej. Povejte, katera obletnica je to?

43. Kaj predstavlja stavba na fotografiji in kakšno nagrado je prejel njen projektant?

44. Naštejte vsaj tri proizvode prehrabene industrije DROGA Portorož, ki je poznana predvsem našim gospodinjam po njenih kvalitetnih izdelkih!

45. Tudi v dolenski metropoli ima Mercator svojo TOZD. Imenujte jo!

46. Internacionalno svetlo pivo že od leta 1969 naprej proizvaja tudi licenčni partner v Mariboru. Kako se to pivo imenuje in kdo ga proizvaja?

47. Koliko Temeljnih organizacij združenega dela (TOZD) smo ustanovili v Mercatorju? (napišite številko)

48. Sprašujemo vas po imenu zagrebške tovarne, ki izdeluje vrsto šolskih in pisarniških potrebščin. Da boste lažje našli pravilni odgovor, naj vam naštejemo nekaj njihovih znanih izdelkov: črnilo in tuš Leonhardi, kemične svinčnike in nalivna peresa Rex pen, sicer pa kaj bi še naštevali. Vam to ne pomeni že dovolj, da lahko uganete ime te tovarne?

49. Naštejte vsaj tri nogometaše, ki igrajo v moštvu nogometnega kluba Mercator!

50. Angelika prava, še vruga premaga... Te verze lahko preberete na etiketi steklenice pijače, ki se imenuje ANGELIKA. Poleg drugih alkoholnih pijač in sadnih sokov, jo izdeluje tovarna na Dolenjskem. Kako se ta tovarna imenuje?

51. V kraju, nedaleč od Ljubljane, kjer se začne nova avtomobilska cesta, ima Mercator svojo TOZD. Kateri kraj je to?

52. V Kamniku je največja jugoslovanska tovarna frotirja in modnih kravat. Prepričani smo, da ima vsakdo izmed nas doma vsaj brisačo, ki prihaja iz te tovarne. Sigurno vam ne bo težko uganiti, kako se ta tovarna imenuje.

53. V katerem kraju, med Novim mestom in Ljubljano ima sedež naša TOZD Gradišče?

54. Turistično avtomobilsko podjetje SLAVNIK Koper je prav gotovo vsem poznan po raznih turističnih uslugah in menda ni med vami nikogar, ki se ne bi vsaj enkrat kamorkoli peljal z njihovimi udobnimi avtobusi. Poizkusite vsaj približno uganiti koliko kilometrov so v letu 1973 prevozili Slavnikovi avtobusi. Tistim petim, ki se bodo najbolj približali točni številki, bomo razdelili Slavnikove nagrade.

55. Kako se po novem imenuje naše podjetje? (glej predlog samoupravnega sporazuma v posebni številki Mercatorja!)

56. Sigurno vam je poznan program modnih artiklov INDUSTRIJE USNJA VRHNIKA (IUV). Za svoje izdelke je prejela že vrsto laskavih priznanj in nagrad na področju mode. Naštejte tri grupe modnih artiklov!

57. Na tržišču so poznani kvalitetni izdelki tovarne SAPONIA iz Osijeka in tudi vi imate doma kak izdelek te tovarne. Vaša naloga zato ni težka. Povejte ime vsaj enega mila in ime vsaj ene zobne paste, ki jo izdeluje ta tovarna.

58. Kaj pomeni

59. Letos praznuje 50-letnico svojega delovanja. Poleg okusnih vložnih kislih kumaric, rdeče pese, paprike in raznih drugih povrtnin ter sadja, proizvaja tudi najstarejšo gorčico v Sloveniji. Njen sedež je v prijaznem mestecu pod Kamniškimi Alpami. Kajne, da ni težko uganiti, kako se ta firma imenuje? Napišite torej njeno ime!

Do danes, 10. decembra, ko zaključujemo redakcijo, so prijave svoje udeležbo v nagradni igri naslednje naše TOZD, njihovi sektorji, oddelki in naši poslovni partnerji:

TOZD EMBA Ljubljana, TOZD Kavarna in bar NEBOTIČNIK, TOZD Kavarna in slaščičarna EVROPA, TOZD Tovarna MESNIH IZDELKOV Ljubljana, TOZD HLADILNICA, TOZD Trgovina na debelo pri Mercatorju, Ekonomska propaganda in informativna služba Mercator ter AERO Celje, ALMIRA Radovljica, DELAMARIS Izola, DROGA Portorož, DANA Mirna, ETA Kamnik, FRUCTAL-ALKO Ajdovščina, ILIRIJA Ljubljana, INDUSTRIJA USNJA VRHNIKA Vrhnika, KRKA Novo mesto, KOLINSKA TOVARNA HRANIL Ljubljana, LJUBLJANSKI DNEVNIK Ljubljana, MEDEX Ljubljana, PIVOVARNA UNION Ljubljana, RTV LJUBLJANA Ljubljana, SLADKOGORSKA Sladki vrh, SLOVENIJAVINO Ljubljana, SVILANIT Kamnik, SAPONIA Osijek, TRIKON Kočevje, TOZ Zagreb, TALIS Maribor, TOTRA Ljubljana, TOBAČNA TOVARNA Ljubljana, TOPER Celje, TIP-TOP Ljubljana, UTOK Kamnik, ZMAJ Ljubljana, ZLATOROG Maribor, ŽITO Ljubljana.

Nagrade so: izdelki navedenih poslovnih partnerjev, ki jih vsak dan srečujemo na prodajnih policah naših prodajal.

V naslednji številki, ko bomo objavili izid žrebanja, bomo tudi natančno napisali kaj in koliko so posamezni sodelavci v nagradni igri darovali. Že danes pa se prav vsem sodelujočim domačim sodelavcem in zunanjim poslovnim prijateljem najtopleje zahvaljujemo. Še posebej hvala našemu komercialnemu sektorju za naklonjenost. Ne pozabite: naš časopis izhaja v 5.500 izvodih.

V nagradnem tekmovanju lahko sodelujejo vsi člani kolektiva Veletrgovine Mercator (razen delavci v ekonomski propagandi in informativni službi) in Mercatorjevi upokojniki. Vsakdo lahko pošlje več rešitev, vendar bo izžreban samo enkrat, razumljivo, saj želimo razveseliti čimveč reševalcev. In še enkrat: Rešitve pošljite do 10. januarja na naslov Veletrgovina Mercator, 61000 Ljubljana, Aškerčeva 3 z oznako NAGRADNA IGRA EKONOMSKE PROPAGANDE.

Izpolnite kupon, izrežite in ga priložite rešitvi!

Ime in priimek

Točen naslov

(poštna številka, kraj in ulica)

Vprašanja sta pripravila in zbrala nagradne prispevke:

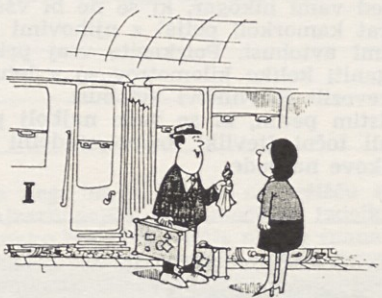
Maja Hočevar in
Mile Bitenc

— Takoj vstani! Zajtrk bo mrzel.

— Poglejte malo ven! Nekdo želi vzbuditi vašo pozornost.

— Potolaži se draga, ne bom pozabil nate. Na robcu sem si napravil voz.

IZID ŽREBANJA NAGRADNE KRIŽANKE MERCATOR

Objavljamo pravilno rešitev križanke, ki je bila objavljena v deveti številki glasila Mercator v mesecu novembru 1973.

Vodoravno: stop, trta, agar, ro, a, ivan, nika, ant, raul, ae, split, braila, trn, lemans, rio, ap, noi, aeg, ges, sn, sramota, tg, ta, ovnar, manira, s, torbica, im, savica, orr, kata, trot.

Obenem se opravičujemo za neljubo pomoto, ki je nastala ob risanju pri vprašanju »pastir ovnov«. Kljub temu smo do zaključka redakcije, 10. decembra prejeli 128 pravih rešitev. Žreb je nagrade razdelil takole:

1. nagrada, 500,00 dinarjev:

Franc URBANC, Poslovna uprava, Aškerčeva 3, Ljubljana.

2. nagrada, 300,00 dinarjev:

Vida FILAČ, ulica 31. divizije 11, Kranj.

3. nagrada, 200,00 dinarjev:

Stane BROZOVIČ, Poslovna uprava, Aškerčeva 3, Ljubljana.

Srečnim nagrajencem iskreno čestitamo drugim pa želimo več sreče prihodnjic. Nagrajenca iz Ljubljane lahko dvigneta nagradi na blagajni Poslovne uprave, nagrajenki iz Kranja pa bomo nagrado poslali po pošti.

M	GORA V BIH	OTOCJE	DENAR V KAHOD	CERKV. ZBOR.	ŽUDNIK V BOSNI	VELIKA RIBA
NEVARNA BOLEZEN						
GLASB. ZNAMENJA						
REKA V GRŠK. PODZEM.						
OBDELAN KOS DEBLA				VIROVITICA ENOČELNIK V MAT.		
JUNAŠKA PESNJEV			KUMRLA PTICA LOTANJE			
TRUP					GRINTA	GRŠKI BOG
NADŽ. Ž. IME						
NEHŠKI FILDZOF						
SREBRO			KITAJ. VODJA			
M	ROLI. MODITELI	DEL. TOAPARATA	TRAVA TRETJE KOONJE	TURCIJA		
ITAL. SLIKAR						
PREB. NASEGA POLOTOKA						
NAŠA TOVARNA ELEKTR. APARATOV				JUNAKI-KVA BOHANA M. HIMELIC	KOSITER	M
REMARKOV JUNAK						KOSIP RAVEC
DEŽELA BLAŽENIH						
KRAJ V MAKEDONIJI						

PEKR. ALJEVINAM	DZIJSKI ESTNIK	TROJICA	LUKA V PERZIJII	EKIPA	HODITI	MESO SRNE	KAZALNI ZAMEK	PREBIV. VASI PRI LJUBLJ.	KONJSKI DIR
RAZISKOVALEC MNOŽIČNIH POJAVOV									
IZRAVNAVA DENAR. VREDNOSTI									
VITAMIN B ₁							PRVAK SUKANEC		
BEOGR. SIND. GLASILO				MOSTAR		REKA V AVSTRILII			PIVO STARIH SLOVANOV
PRVI ZEMLIAN					M. IME				
OGLASNA DESKA					PERGAMSKI KRALJ				

Kavarna Evropa trden člen v verigi TOZD Mercatorja

Kavarna Evropa je ena najstarejših kavarn v Ljubljani, saj je pred nekaj leti praznovala 100-letnico obstoja.

Kavarna nudi kavarniške usluge in slašičarske izdelke. V svojem sestavu ima:

- kavarno
- slašičarno
- slašičarsko delavnico.

Kavarna Evropa je klasični tip dunajske kavarne, v kateri nudimo gostom razne napitke, tople in hladne pijače, ter poseben izbor jedi.

Poleg hrane in pijače pa so gostje postreženi tudi z drugimi storitvami za razvedrilo. Tako so gostom na voljo razne vrste jugoslovanskih časopisov in revij. Poleg tega pa je tudi velika izbira tujih časopisov in revij.

V slašičarni postrežemo goste z raznovrstnimi kvalitetnimi slašičarskimi izdelki in napitki, ter določenim izborom pijač.

Narava delovnega procesa in oblike opravljanja gostinskih storitev nujno zahteva nočno delo, ter delo ob nedeljah in praznikih. To delo zahteva predvsem mnogo fizičnih sposobnosti, predvsem telesne vzdržljivosti in fizične moči. Obratovni čas v naši kavarni je celih 24 ur dnevno. Za to naporno delo pa so gostinski delavci vse premalo nagrajeni.

Delo, ki smo ga opravili v zadnjih mesecih letos:

- sprejeli smo pravilnik o organizaciji in vodenju knjigovodstva ter pravilnik o inventarizaciji,
- pravilnik o oblikovanju in delitvi dohodka,
- sistemizacijo delovnih mest, z analitično oceno delovnih mest.
- statutarni sklep TOZD Kavarna Evropa.

PERSPEKTIVNI RAZVOJ TOZD KAVARNA EVROPA

Kavarniški prostori so dotrajani in dajejo videz neurejenosti. Preureditev je nujna.

Leta 1974 nameravamo preurediti kavarno, povečati kavarniško kuhinjo, urediti tovarno dvigalo iz slašičarske delavnice v slašičarno (lokal), prestaviti stranišča v kletne prostore, v kleti pa preurediti nekdanje kegljišče v moderno urejeno pivnico. Poživili bomo tudi asortiman slašičarskih izdelkov: gostu bomo nudili vse vrste peciva, ki se najbolj prileže ob vrčku piva.

Ureditev kavarniških prostorov in nekdanjega kegljišča v moderno urejeno pivnico, katere lokacija bo v centru mesta Ljubljane, je zaradi ugodnih tržnih razmer postala ekonomska nuja.

Z vso resnostjo razmišljamo, kako pristopiti k rešitvi tega problema in to tako:

- da bo investicijska naložba ekonomske upravičena,
- da bo investicija rentabilna in

— kako zagotoviti kredite, ker lastnih sredstev TOZD ne bo imela dovolj.

Za preureditev kegljišča v moderno pivnico se že dogovarjamo z eno slovenskih pivovarn, da bi nam odobrila kredit pod kar najbolj ugodnimi pogoji.

Organizirali bomo tudi razne tečaje in seminarje za popestritev naše vinske karte in slašičarskih izdelkov.

Za to se že dogovarjamo z gostinsko šolo v Ljubljani, ki nam je pripravljena nuditi svojo strokovno pomoč.

SAMOUPRAVNO ŽIVLJENJE V TOZD KAVARNA EVROPA

Ob ustanovitvi novo ustanovljene TOZD, kavarna Evropa v Ljubljani smo sprejeli vrsto sklepov in odločitev, tako da bo lahko vsak delavec sodeloval v organih samoupravljanja ali v raznih komisijah in odborih.

TOZD bo imel delavski svet, izvršni odbor, notranjo kontrolo, komisijo za samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih,

komisijo za stanovanjska vprašanja, komisijo za delovne oblike, odbor za splošni ljudski odpor, civilno zaščito itd. S tem bo delavcem dana široka možnost sodelovanja pri samoupravljanju.

TOZD Kavarna Evropa pričakuje od podjetja MERCATOR:

- pomoč strokovnih služb,
- dinamično sodelovanje pri razvoju TOZD Kavarna Evropa,

— svoje prihranke pri skupnih nabavah.

TOZD Kavarna Evropa pa bo nudil podjetju MERCATOR:

- iskreno sodelovanje,
- pomoč pri konceptih razvoja podjetja kot celote,
- aktivno udeležbo pri samoupravljanju,
- aktivnost članstva v družbenopolitičnih organizacijah,
- s kvalitetnimi uslugami afirmacijo Mercatorju in s tem tudi TOZD Kavarna Evropa.

S takšnim sodelovanjem bo lahko postala Kavarna Evropa v Ljubljani trden člen v verigi TOZD Mercatorja.

Jožica Blaznik

Zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih

V javni razpravi je osnutek zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih. Ta zakon je bistvenega pomena za trgovske delovne organizacije, ker rešuje dolgoletno težnjo trgovskih delavcev glede najemninjskih odnosov za poslovne prostore, ki jih imajo v najemu trgovski delavci. Po tem predlogu zakona poslovno stavbo, oziroma poslovni prostor se pa prenese pravico uporabe tistim TOZD, ki poslujejo v takih stavbah, oziroma v poslovalnicah. To pomeni, da bo po tem predlogu opravljen prenos obstoječih najemninjskih poslovnih prostorov od stanovanjskih podjetij k našim trgovskim TOZD.

O omenjeni problematiki so razpravljali že na kongresu sindikatov Jugoslavije in na zboru samoupravljalcev, pa tudi mi na CDS podjetja. Zato želimo s to informacijo seznaniti člane delovnega kolektiva z bistvenimi določili predloga zakona o poslovnih prostorih. Omenjeni zakon ureja tudi najemninjske odnose pri najemanju poslovnih stavb v zasebnem sektorju, kakor tudi vlogi občinskih skupščin pri določanju namembnosti poslovnih prostorov.

Danes ima Veletrgovina »Mercator« v najemu s strani družbenega sektorja (ustanov, podjetij) okoli 150 poslovnih prostorov v skupni površini ca. 21.245 m². Ti poslovni prostori so bili preneseni stanovanjskim podjetjem v občinskih odloki v letu 1965 in zanje plačuje naše podjetje mesečno najemnino. Do 31. 12. 1972 je naše podjetje na račun najemnine plačalo 15.420.000 din. V enakem obdobju so stanovanjska podjetja vložila za modernizacijo omenjenih poslovnih stavb ok. 4.100.000 din. Torej je razmerje med vplačanami najemnini in vloženimi sredstvi stanovanjskih podjetij 1 : 3,9.

Hkrati je Veletrgovina Mercator do konca leta 1972 iz lastnih sredstev modernizirala precejšen del najetih poslovnih stavb in vložila v ta namen ca. 14.800.000 dinarjev finančnih sredstev.

Prenos poslovnih stavb oziroma prostorov, do katerih imajo pravico po tem predlogu zakona naše TOZD, se opravi z dnem sprejetja tega zakona proti plačilu odškodnine v osnovna sredstva TOZD. Menimo, da bi prenos omenjenih poslovnih stavb, oziroma prostorov našim TOZD moral biti brezplačen, ker so le-ta stanovanjska podjetja v letu 1965 na ta način dobila omenjene poslovne prostore v upravljanje.

Naše podjetje je dalo pripombo na osnutek omenjenega zakona z željo, da se prenos poslovnih prostorov naših TOZD izvrši brezplačno, ne pa proti plačilu odškodnine. V primeru plačila odškodnine, kot predvideva predlog zakona, je za nas nesprejemljiv, ker nimamo finančnih sredstev za tak nakup, ker imamo v vseh takih prostorih lastna osnovna sredstva (oprema) in ker so stanovanjska podjetja v letu 1965 take prostore dobila brezplačno.

Brezplačen prenos naj bi bil izveden v skladu z zakonskimi predpisi. To pomeni, da se napravi obračun za vsako poslovno stavbo, ki je predmet prenosa, ob upoštevanju že vplačanih najemnin in vloženih sredstev za modernizacijo stanovanjskih podjetij. Prav tako se pri obračunu upošteva del dodatnih stroškov stanovanjskih podjetij.

V času razprave o tem zakonu sta sodelovala predvsem z delovnimi organizacijami republiški sindikat storitvenih dejavnosti in Poslovno združenje za trgovino. Predvsem pa velja za republiški sindikat storitvenih dejavnosti, da si prizadeva, da bi bil ta problem rešen in to v zadovoljstvo trgovskih delovnih organizacij.

E. B.

V Evropini slašičarni delata Ančka STERLE in Karolina PRUS

Dvakrat »M«: Meblo pri Mercatorju

Tisti, nam vsem že dobro znani rek, ki pravi, da je vse pri Mercatorju in Mercator povsod, prav zares drži. Tako smo bili v času od 14. do 22. oktobra letos prisotni na petem jubilejnim mednarodnem sejmu obrti in opreme v Kranju. Prvzaprav naša TOZD Preskrba iz Trziča, ki je v teh dneh na sejmu sodelovala s tovarno Meblo iz Nove Gorice pri prodaji pohištva, na tržišču poznane pod imenom »E« sistem.

Obiskali smo kranjsko sejmišče, da bi pripravili zapis o našem sodelovanju na tem sejmu. No, naj najprej povemo to, da je bila prav v času našega obiska modna revija, na kateri je v veliki meri sodelovala tudi naša blagovnica iz Trziča.

Zakaj so se Tržičani odločili sodelovati na tem sejmu? Pravi, da preprosto zato, ker to želijo potrošniki. V njihovi blagovnici v Trziču lahko kupijo prav vse za opremo stanovanja. In tja prihajajo nakupovat celo ljudje iz oddaljenih krajev. Pa so se dogovorili s tovarno Meblo in na kranjskem sejmu obrti skupaj pripravili prodajni prostor. Lep, lahko trdim da je bil to najbolj okusno pripravljen razstavnoprodajni prostor. No, pa prepustimo besedo tovarišu Paplerju, šefu salona pohištva.

»Povedal sem že, da so prav potrošniki tisti, ki so želeli našo prisotnost na tem sejmu. Res, s tem je veliko priprav in ogromno dela. V glavnem smo vse to pripravili s tovarišem Gradišarjem, s tovarišico Ivanko in pa s sodelovanjem predstavnika Mebla. Vse stroške za postavitve in vzdrževanje razstavnega prostora nosi tovarna sama. S prometom smo lahko zadovoljni. Računamo, da bomo s prodajo »E« sistema dosegli nekako 50 milijonov prometa, saj je s strani potrošnikov zelo veliko zanimanja.«

Verjetno nudijo kupcem posebne ugodnosti. To me je zanimalo. Zvedel sem, da dajejo pet odstot-

kov popusta, kredit v višini enega in pol milijona brez porokov, za dobo dveh let z dvajset odstotnim pologom. Torej zelo ugodni pogoji za nakup spalnic, dnevnih, otroških in samskih sob. In razen tega nudijo svojim kupcem še brezplačno dostavo kupljenega blaga na dom. Torej navdse dobri pogoji in prav zaradi tega je tudi prodaja bila uspešna.

Morda še tale zanimivost. Na prav poseben način so se lotili prodaje barvnih televizijskih sprejemnikov. Kupcem dajo na enomesečno brezplačno preizkušnjo na dom barvne televizorje. Poslovodja Papler pravi, da se za tako velik nakup kupec težko kar naenkrat odloči. Ko pa že ima TV sprejemnik doma in v tem času spozna vse njegove kvalitete, se ne more ločiti od njega. Na ta način so prodali že preko sto televizijskih sprejemnikov, barvnih seveda. In prav nihče od kupcev, ki je tak TV aparat vzel na preizkušnjo, sprejemnika ni vrnil. Sicer pa so v času sejma imeli kupci tudi to ugodnost, da so TV sprejemnike lahko kupili s tri odstotnim popustom.

Naj ob koncu zapišemo, da smo bili zadovoljni s prodajo na kranjskem sejmu obrti in opreme. In nedvomno so bili zadovoljni tudi številni kupci, ki so prišli nakupovat iz najrazličnejših krajev. Seveda, nudili smo jim dovolj ugodnosti za nakup opreme za stanovanje.

Dejan

Neki očka, ki želi svojemu sinu kupiti violino, stopi v trgovino z glasbili, se ozira okrog in nato začuden vpraša prodajalca:

— Kako smešno, da poleg glasbil prodajate tudi pištole?

Prodajalec: Veste to pa je tako: kadar nekdo kupi violino, pride čez nekaj dni njegov sosed in kupi pištolo...

Jesen, zima in promet

Že iz naslova lahko razberemo, da je cestni promet na pragu zimskih težav. Že v jesenskem prehodnem obdobju in pred vrati najhujših prometnih nevšečnosti za vsakogar, smo se znašli pred težko nalogo, kako premagati prihajajoče nevarnosti, ki nam jih nastavlja zima in z njo vse skrite cestne pasti. Seveda mislimo na mrzle dni, ki prinašajo s seboj meglo, sneg, plundro, poledico, burjo in zelo malo sonca in suhih cest.

Da so te vremenske razmere zares take, gotovo vsi vemo, toda nanje smo hoteli opozoriti iz posebnih razlogov: iz varnostnih razlogov — povsod, kjerkoli in kakorkoli, ko smo na cesti — kot pešci, vozniki ali potniki. Na cesti nismo nikoli varni, v takem vremenu in na gladkih cestah ter v megli pa še manj.

Vsakoletne izkušnje, promet, kakršen je sedaj in statistika prometnih nesreč, spremljevalka vsakodnevnih dogodkov na cestah, vse to enako govori, da tudi letos ne bo drugače kot je bilo lani, predlanskim... Nasprotno, vse bolj polne ceste, tudi v tem času, kažejo, da se vam lahko nekaj zgodi kar se vam dozda še ni: lahko se pripeti prometna nesreča. Slabo vreme in zima sta neizprosna sovražnika prometa. Treba bo pač izbrati dovolj razsodnosti, da ne bomo klonili v trenutku, ko bo stanje najbolj kočljivo in kritično in tudi tedaj ne, ko bo vladalo navidezno prometno zatišje. Na naši poti od doma do službe zjutraj in ob povratku popoldne, sploh pa ponoči, je na cestah vse prej kot prijetno, varnosti pa komaj toliko, da jo lahko ocenimo z minimalno. Ponokod jo ni niti toliko in tam je s prometom konec, dokler vmes ne poseže cestna tehnika. Toda ne zanašajmo se samo na druge. Za lastno varnost smo dolžni poskrbeti najprej sami. Pa pogledjmo, ali se potrudimo, da bi to storili ali vsaj poskušajmo to storiti?

Od doma v službo se odpravljamo zjutraj še zaspani, morda še utrujeni od prejšnjega dne. Odhajamo kot pešci, avtomobilisti ali kot potniki avtobusa oziroma železnice. Vseeno. V megli, na poledici in v snegu pa to ni tako preprosto.

— Pešci! Se niste odpravili zdema morda kakšno minuto pozneje kot običajno? Se vam mudi? Seveda se vam! Kdo pa danes želi zamujati službo? Nihče! Zato hitite. To vemo vsi. Hiteti tam, kjer ni nevarnosti je prav. Ampak hiteti tam, kjer je nevarno, pomeni lahko prometno nesrečo, tako, kakršnih je ob tem času in ob takih okoliščinah toliko, da lahko računamo nanjo tudi mi.

— Kolesarji! Ne gre drugače kot s kolesom. Ne, ne gre. Seveda ste med redkimi in najbolj vztrajnimi lastniki dvokolesnega konjička. Toda verjemite nam, tako nevarna vožnja po snegu in ledu ne ostane dolgo brez posledic.

— Vozniki koles s pomožnim motorjem, mopedisti. Tudi vas je na cestah precej. Tehnika napreduje. Zimske gume in verige ne pridejo v poštev. Torej pomagajte si, kolikor si morete. Vendar z glavo skozi zid se ne da. Če cesta ni za vožnjo pustite vozilo doma.

— Avtomobilisti! V udobnem, a! vsaj v tplem avtomobilu potovati v službo ali domov je lepo. Čas je zlato, zato hitimo. Tako misli marsikatera zaspana ali utrujena glava za volanom. Vendar pozor. »Na cesti nisi sam«, pravi staro, stokrat preizkušeno reklo. Če ne bi bilo tako res, bi ga ovrgli, pa ga še niso. Seveda nisi sam, kaj pa tisti, ki smo jih omenjali in »oglodali« pred vami? Tudi tisti imajo svoj (čeprav skromen) prostor na cesti.

Vsi imamo enake želje. Pojdimo zdema in prihajamo domov brez cestnih nevšečnosti. Naša želja je, biti točni v službi, storiti, kar moremo in kar od nas pričakujejo, si z delom večati kos kruha. Zdema in domov hodimo že tako navajeno, tako podzavestno merimo vsakdanjo pot, da na prometne nevarnosti včasih enastavno pozabljam. Ta naša popotna vsakdanost, združena z mrazom oziroma zimo v pravem pomenu besede, nas lahko tu pa tam zapelje v korak in trenutek nepremišljene odločitve, ki lahko pomeni nesrečni konec.

Zima skriva nevarnosti, ki zahtevajo svoje in to preden se tega sploh zavemo. Zadostuje nekaj metrov poledenele ceste ali napačni pogled v desno, namesto v levo in že je tu nesreča. Smo na začetku prometnih težav tega letnega časa. Pripravimo se nanje, da bomo lahko preprečili tisto, kar se lahko pripeti tudi nam.

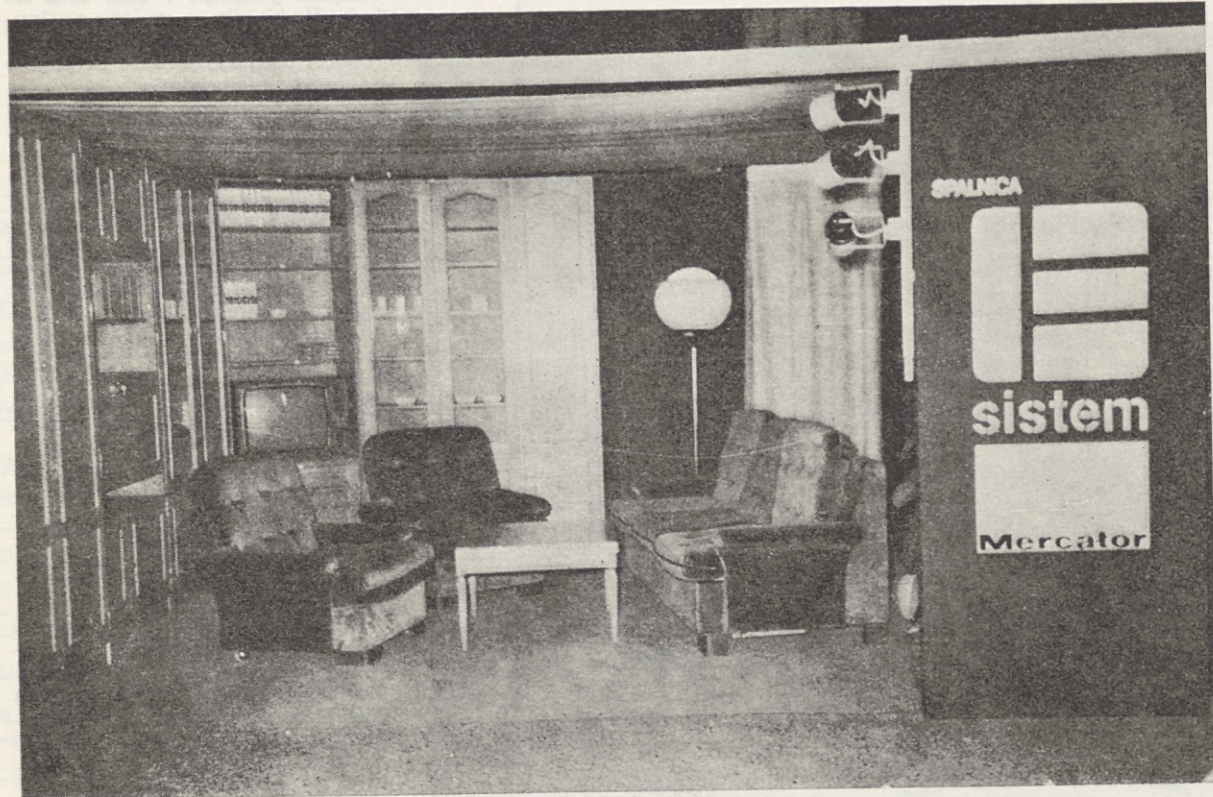
Marjan Metljak

Ko privatni zdravnik, sicer pa navdušen lovec, pride domov z lova, zanima ženo, kako uspešen lov je bil.

— Zelo sem zadovoljen, imam dva zajca in štiri nove paciente...

— Kako, da ti kot trden vegetarianec kar naenkrat ješ zajčjo pečenko?

— Samo iz maščevanja. Zajci so mi pojedli celo njivo zelja.

Komercialna služba TOZD Preskrba Trzič je izredno prizadevna. Zadnja njihova uspešna večja sejemska akcija je bil obrtni sejem v Kranju

Jubilanti v TOZD »Hrana«

Desetletniki:

Julka Pleško
Ivanka Zupančič
Vinko Zajc
Marija Ciber
Fani Jejčič
Jožica Janežič
Helena Kušar

Petnajstletniki:

Nikola Mašič
Slavka Dežman
Vera Grebenc
Vera Horvat
Milan Košir
Marija Kermavner

Zbrali smo se v bifeju Rožna dolina. Mogoče se sliši skromno. Naši ljudje so skromni, čeprav je praznovanje, vedno pomislimo na stroške. Pa, da ne bi kdo mislil, da je bilo slabo, ker smo bili kar doma v bifeju; nasprotno, bilo je prav dobro in lepo so nas postregli.

Jubilante je pozdravila predsednica izvršnega odbora sindikalne organizacije tovarišica Janežičeva, se jim zahvalila za vestno delo in aktivno sodelovanje v raznih samoupravnih organih. Govorila je o odgovornem delu, ki nas čaka, o ustanovitvi TOZD, o podpisu samoupravnega sporazuma itd.

»Vsi člani kolektiva smo dolžni odgovorno sodelovati pri teh važnih delih. Naša dolžnost je, da vse naše mlajše člane kolektiva vestno vpeljemo v delo, da se bodo zavedali odgovornosti, ki se postavlja pred vse člane kolektiva.«

Še enkrat je tovarišica Janežičeva zaželela jubilentom veliko delovnega uspeha, da bi se čez pet let spet srečali v takem sestavu, seveda s pet let večjim jubilejem.

M. V.

Tako so si nazdravili jubilanti TOZD Hrana

Za spomin na 10 in 15-letno delo v TOZD Hrana

1+1=3

Skupina 28 poslovodij specializiranih prodajal in vodij oddelkov v naših blagovnicah širom Slovenije ter trije zastopniki naše izpostave v Novem Beogradu si je 19. julija ogledala proizvodne obrate Gorenja v Velenju.

V zadnjem mesecu velikega reklamnega podviga tega slovenskega velikana na področju »bele tehnike« se je uresničila želja ljudem, ki se v okviru našega Mercatorja ukvarjajo s prodajo tega blaga, da se neposredno s proizvajalci lahko pomenimo o problemih in težavah, s katerimi se srečujemo pri opravljanju svojih poklicnih opravil, od izdelave pa vse do izročitve potrošniku, tj. prodaje končnih izdelkov.

Pod vodstvom zastopnikov Gorenja smo ob 10. uri vstopili v prvi in najstarejši obrat tega današnjega velikana, ki je pred 20 leti v skromnih pogojih začel izdelovati štedilnike na trdo gorivo. Že v naslednjem obratu, postavljenem nekaj let kasneje, smo bili priče velikemu napredku, ki ga je tovarna dosegla z dobro premišljeno in tehnično izpopolnjeno postavitevjo tekočega traku za proizvodnjo pralnih strojev. Obiskovalec težko verjame, da v tem razmeroma majhnem obratu vsak dan izdelajo 1200, danes nepogrešljivih gospodinjstkih pripomočkov.

Čeprav smo bili pred vhomom ljubeznivo opozorjeni, naj pazimo na svoja oblačila, smo komaj v notranjosti uvideli, da so taka opozorila obiskovalcu še kako potrebna. Prostor je levo in desno od prehodnih steza do skrajnosti izkoriščen, da ne omenjam višine, kajti prav nad glavo obiskovalca se praktično odvija ves notranji promet.

Povsem razumljiva je ugotovitev, da tak tehnološki proces zahteva skrajno točnost vseh dejavnikov, vključenih v proizvodni proces, od nabave do prodaje, saj bi vsak »nimamo«, v katerikoli fazi tekočega traku pomenil »stoj« za celi obrat.

Po ogledu tega »perpetum mobile« postane obiskovalcu jasno, zakaj pred to proizvodno halo stojijo koluti črne pločevine raznih velikosti in širin z označbami kot »sprednji del«, »zadnja stran« in podobno; zakaj imajo delavke pri 5, 10 in več tonskih hidravličnih stiskalnicah magnetne na rokavicah, zakaj je edina skrb delavke na drugem koncu hale ves čas dela natikati podložke na vijake.

Prijazna vodiča sta nas potem popeljala v halo, kjer so pred našimi očmi nastajali televizorji. Stotine in stotine kondenzatorjev in drobnih uporov se je vtapljalo v, za nas laike, popolno zmešnjavo žic in drobnih vijugastih se črt na tiskanih vezjih, vse do končne faze, ko je nam znani sprejemnik prišel v roke kontrolorja in mi je le-ta včasih z več, drugič z manj lastnega dela, dovolil nadaljevati pot prek nas trgovcev do končnega koristnika, našega kupca.

Pred odhodom smo od inženirja-obratovodje slišali, da Gorenje na tem področju tudi sodeluje s svetovno znanimi hišami kot sta Blaupunkt in Nord Mende.

V zadnjem najnovejšem obratu tovarne smo videli, kako poteka izdelava zmrzovalnih skrinj, po katerih v zadnjem času na našem trgu veliko povprašujejo.

Zametek predstavlja notranji del skrinje, ob katerega obložijo hladilne cevi. Pred montažo agregata pa v preostali prazni prostor (med zunanjo in notranjo steno) vbrizgajo termoizolacijsko maso, ki spoji vse sestavne dele v kompaktno celoto.

Pri nekaj starih milijardah, pogodbeno predvidenih nabav današnjega Mercatorja pri tem velikanu, človek obstane ob spoznanju, da deset številčni poslovni odnos pomeni za Gorenje samo nekajdnevno obratovanje.

Po skupnem kosilu v lepo opremljeni jedilnici tovarne smo imeli priložnost slišati, zakaj na višku sezone primanjkuje hladilnikov, zakaj in kako pride do raznih poškodb in reklamacij. Med drugim smo tudi skupaj ugotavljali, kako se je obnesla propagandna akcija Gorenja 1 + 1 = 3.

Poslovili smo se od prijaznih zastopnikov tovarne, trdno odločeni, da bomo taka srečanja še priredili. V programu smo imeli za razčistiti še nekaj »mercatorskih«; odločili smo se, da bomo to opravili na Golteh.

Tov. Mohar se je kot poznavalec najkrajše poti predlagal za vodiča. Kmalu smo se ponovno zbrali ob spodnji postaji žičnice in ker smo morali nekoliko počakati na gondolo in zakasnele Beograjčane s tov. Lepenikom, so nekateri to opravili ob steklenici piva, saj protokol v Gorenju tega ni predvideval.

Na zgornji postaji so nam povedali, da bo soba pripravljena čez pol ure. Ta čas je večina »mercatorjevcev« izkoristila za vzpon na sam vrh. Naši vrlji Dolenci, Primorci, Beograjčani, Štajerci in Gorenjci so tako imeli priliko izčistiti si pljuča in se za nekaj časa naužiti čistega, planinskega zraka.

Po povratku z vrha se je pripravljena zakuska lepo prilegla. Ob kozarcu vipavske rebule in dolenskega cvička je beseda stekla. Nekaj za šalo, nekaj za res. Poslovne težave in uspehi posameznih TOZD naj bi postali skupni problemi in skupni uspehi, kajti le tako bo tudi v tej dejavnosti našega skupnega M lahko doseči vse boljše uspehe.

M. Kos

Pripis uredništva:

Prispevek 1 + 1 = 3 objavljamo z večmesečno zamudo. Založili smo ga. Zato se iskreno opravičujemo udeležencem ekskurzije, predvsem pa avtorju prispevka.

ha - ha - ha

— S tvojim zaročencem nekaj ni v redu. Sploh ne loči »menič od »menex.

— To ni tako hudo. Tvoj ne loči tebe od mene.

Škot je šel k nekemu župniku in mu ponudil denarni ček v dobrodelne namene.

— Toda opustite, pravi župnik, ček ni podpisan.

— Ah, kadar jaz želim storiti kaj dobrega, odgovori Škot, rad ostanem neimenovan.

— Toda tovarišica, kako niste mogli takoj pomisliti na vlom, ko ste našli tako razmetano stanovanje? Če bi nas takoj obvestili, bi storilce že imeli v rokah.

— Zelo mi je žal, toda sprva sem bila prepričana, da je moj mož iskal svoje nogavice.

Škot gre v opero in vpraša prodajalko pri blagajni: Koliko stane eno stojišče?

— Šest šilingov, odgovori blagajničarka.

— Preveč, meni Škot, plačal bom samo polovico in stal na eni nogi!

Spet praznovanje, tokrat v TOZD Grmada

Ko smo pred meseci napravili anketo o tem, kaj naj prinaša naše glasilo, je mnogo bralcev želelo, da čimveč pišemo tudi o jubilarjih po naših delovnih kolektivih. No, pred kratkim, točneje povedano 22. novembra, so v TOZD Grmada pripravili slavlje za tiste člane delovnega kolektiva, ki so dopolnili pri podjetju deset, petnajst oziroma dvajset let delovne dobe.

Na svečanosti v Avtocampu Jezica v Ljubljani, se je tako zbralo okrog štirideset jubilarjev. Med povabljenimi gosti sta bila tudi naš generalni direktor tov. Adi Osterc in pomočnik generalnega direktorja tov. Janez Rozman. Iz Občinske skupščine Ljubljana-Siška pa je bil povabljen načelnik za gospodarstvo, tovariš Bojan Jurčič.

Vse zbrane goste in seveda jubilarje je najprej pozdravila predsednica sindikata, tovarišica Tončka Habič, zatem pa je direktor TOZD Grmada, tovariš Jože Rener v svojem obsežnem govoru orisal pot, ki jo je podjetje napravilo od svojega začetka pa do danes.

Tudi generalni direktor, tovariš Adi Osterc je pozdravil jubilarje in dejal, da je prav na njih bilo glavno breme na poti do uspeha. Mnogo težkega in tudi dobrega so preživeli v teh dolгих letih. Niso odnehali, trdna volja jih je vedno spremljala in tudi najtežje trenutke so znali premagati.

»Niste odnehali,« je nadaljeval tov. Osterc. »Želim, da kolektiva ne bi zapuščali ter da bi še naprej delali z veseljem in vnemo. Naj vas povsod spremlja misel, da vedno za težjim pride lažje, lepše. Želim vam še enkrat čimveč uspeha in to, da se kot jubilarji spet srečamo.«

Nato so sledile čestitke s šopki nageljnjev, pa seveda kuverte z nagrado. Stiski rok našim jubilarantom. Vsem je bilo lepo in res prijetno, tu pa tam se je v očeh zalesketala solza. In po kosilu so Beneški fantje spravili na noge vse, tako da je bilo veselje res popolno.

Nekaj slavljenecv sem zmotil sredi praznovanja, pa samo za nekaj minut, da bi povedali kaj o sebi. In seveda o poti, ki so jo

pustili za seboj v dolгих letih službe.

Moj sogovornik je bila najprej JULKA GOSAR, ki je edina med vsemi slavljeneci letos praznovala dvajsetletnico dela v kolektivu Grmade. Tiha in skromna, kakršna je, je le nerada pripovedovala o sebi. Še kot otroka jo je veselil študij. Ker pa ni imela pogojev zanj, se je odločila za trgovino. V Zgornjih Pirničah se je izučila in nekaj let delala kot pomočnica. Ze pri sedemnajstih letih je bila poslovodja trgovine v Pirničah, nato pa nekaj časa v Šmartnem pod Šmarno goro.

Zdaj je namestnica poslovodje samopostrežne prodajalne v Dravljah. Skoraj dvajset let je že zaposlena v Dravljah. Spominja se, pod kako težkimi pogoji so delali v stari trgovini. Zato ne bo nikdar pozabila dne, ko so se preselili v moderno opremljeno samopostrežbo. To je bila sprememba, ki jo je težko opisati. Vsi so bili veseli, pravi.

V Šiški, nasproti šole na Vodnikovi 181 ima Grmada tudi svojo prodajalno. V tej majčkeni, a prijetno urejeni trgovini se je pred osemnajstimi leti izučila FANI RADE. Nato je večji del svojega službovanja pustila na Celovski 144. No, zdaj spet dela v isti prodajalni, kamor je prišla še kot vajenka. Zdaj je poslovodkinja. Čeprav je nekaj let delala v samopostrežni prodajalni, se tukaj dobro počuti. Saj pravi, da ji je delo za pulptom v zadovoljstvo in da je predvsem zelo rada med ljudmi.

Petnajst let je že pri podjetju in vesela je tega. Prijeten je občutek, ko se ozreš nazaj. Dan za dnem je počasi mineval, nabralo pa se jih je toliko, da so skupaj napolnili mero petnajstih let. In za nagrado, ki jo je prejela kot slavljenka, želi kupiti za spomin nekaj, kar jo bo vedno spominjalo na ta dogodek.

No, da ne bi predstavljali samo naših jubilarjev v prodajalnah, skočimo še na kratek pogovor v bife v Savskem naselju. Poslovodkinja bifeja, GIZELA TURŠIČ, je tudi med slavljeneci. In ker je bila na dan proslave zadržana, sem se pred dnevi pomenkoval z njo kar v službi.

Pred petnajstimi leti je začela svojo pot pri Grmadi v Savskem naselju. In še danes dela tod. No, pa raje prepustimo besedo kar njej sami.

»Še v starem potrošniškem centru sem začela. Oh, če se spominam nazaj, mi ni nič kaj prijetno. Trgovina in mlekarna sta bili skupaj. No, v mlekarni sem bila jaz, pa še bife s kuhinjo sem imela. Prometa je bilo veliko, prostori pa so bili slabi in premajhni. Nemogoče je bilo delati. Ko smo pred dvema letoma dozidavali, preurejevali, je bil zame in za sodelavke začetek nove poti. Ne, danes nismo več nezadovoljni, saj imamo lepe in velike prostore in iz majčkenega bifeja smo se razširili v moderno rastavracijo. Lepa in velika kuhinja zmogla mnogo več kot prej in na jedilnem listu je vsak dan dolg seznam jedi. Nekaj menijev, pa enolončnice in seveda jedila po naročilu. Samski domovi so tod okrog, veliko delavcev se hrani pri nas. Jedilnik in ceno je treba prilagoditi njim. Pa so vsi zadovoljni.«

In tole so spominski posnetki s srečanja jubilarjev TOZD Grmada

(Nadaljevanje na str. 19)

Kako gospodarimo?

Ni še tako dolgo, ko smo v začetku leta sprejemali plan prometa ter ostale obveznosti in naloge za letošnje leto, pa že ugotavljamo, da smo si v planu zadali zelo visoke cilje. Ko smo na zadnji seji DS enote obravnavali devetmesečno poslovanje, smo ugotovili, da bomo letni plan dosegli težje, kot smo predvidevali v začetku leta. Podatki že kažejo, da smo promet v prvih devetih mesecih letošnjega leta (glede na isto obdobje lani) povečali za 15%. Zaloge blaga so se povečale za 14%. Narasli so nam stroški, predvsem pa zakonske in pogodbene obveznosti, na katere enota praktično ne more vplivati. Predvsem pri prodaji trajnih proizvodov moramo, če hočemo biti uspešni prodajalci, nuditi ugodne prodajne pogoje, kar še povečuje stroške prodaje.

V prizadevanju za povečanjem prometa in prodaje, v želji, da bi povečali krog potrošnikov, smo tudi letos sodelovali na letnem Gorenjskem sejmu v Kranju, kjer smo razstavljali na površini 310 m². Čeprav je bila konkurenca močna, smo veliko prodali. Od tod odločitev, da sodelujemo tudi na Obrtnem sejmu v Kranju. Po dogovoru s tovarno pohištva Meblo smo razstavljali izključno njihov ekskluzivni E program. Prav tako smo tudi sodelovali na modni reviji s 27 vzorci. Pogoji prodaje na sejmih pa so povsem specifični: poleg konkurenčnih cen je nujna prodaja s popustom, nujna je brezplačna dostava blaga na dom. Na gorenjskem področju je pač veliko ponudnikov trajnih potrošnih dobrin z zelo ugodnimi prodajnimi pogoji in tako se srečujemo z izredno ostro konkurenco.

Zaradi čimboljšega gospodarjenja so samoupravni organi poleg redne obdelave podatkov o uspešnosti gospodarjenja, ki jih

zastavlja akcijski program, sprejeli še nekaj sprememb glede poslovanja v nekaterih prodajalnah. V Blagovnici smo spremenili opremo v tekstilnem oddelku, nimamo pa več v Blagovnici oddelka obutve in usnjenih izdelkov, ki smo ga preselili v sosednjo stolpnico v prostore prodajalne kuriva. Le-to pa smo začasno preselili drugam. Oprema v prodajalni obutve je v celoti nova: zdaj je prodajalna urejena in lepa, pa tudi založenost je precejšnja. Prvi uspehi že kažejo upravičenost take odločitve organov upravljanja. Septembra pa smo morali zapreti prodajalno kruha zaradi izteka najemne pogodbe. Da bi izboljšali dostavo blaga in zmanjšali stroške prevoznikov, smo kupili nov dostavni avtokombi. V računovodstvu pa smo nabavili stroj za knjiženje.

Pozornost posvečamo (poleg prizadevanja za zvišanjem prometa) tudi vprašanju, kako zmanjšati zaloge, kar pa je v današnjih razmerah, ko cene vidno naraščajo, skoraj nemogoče.

Velike probleme nam povzročajo kadrovske problemi. Kljub delnemu povečanju osebnih dohodkov, so le-ti še vedno relativno nizki, še predvsem, če upoštevamo, da dela v prodajalnah v glavnem kvalificirano trgovsko osebje. Z mrtve točke pa bo treba premakniti vprašanje delovnega časa ob sobotah. Sam mislim, da bo to ena glavnih nalog osnovnih sindikalnih organizacij vsake TOZD v prihodnje. Zavedati se moramo in upoštevati, da je danes v trgovini zaposlenih 80—85% žensk in mater, ki nimajo urejenega varstva otrok. Prepričan sem, da bi se z uspešno rešitvijo tega problema fluktuacija trgovskih delavcev močno zmanjšala — morda bi jo celo odpravili.

NAŠI JUBILANTI

Letos so v naši TOZD praznovali 25-letnico dela pri podjetju: Gefka Cerar, Milan Perko, Vida Filač, Metka Dornik, Vida Mejač, Krista Krmelj in Anica Traven. 10-letnico dela pa Franc Eralah, Erika Potočnik, Ema Zupan, Rozka Dovžan in Mihaela Hribar. Slavljenec in slavljenkam smo prirredili sprejem in izročili posebna pismena priznanja. Prepričan sem, da je za tako obdobje, kot je 25 let dela pri podjetju, to skromna oddolžitev. Vsem slavljenecem v imenu celotnega kolektiva TOZD Preskrba še enkrat iskrene čestitke. V letošnjem letu pa so se upokojili: Vida Filač, Anica Trnovec, Marija Kralj, Mira Peharc, Pija Česen in Peter Rozman. Z njihovim odhodom je naša TOZD izgubila izredno vestne in vzorne delavce ter dobre organizatorje dela.

DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE V ENOTI

V aktiv ZK smo letos sprejeli pet novih članov. Z reorganizacijo ZK smo iz aktivna ZK ustanovili OOKZ v kateri je enajst članov. Delo OOKZ pa je bilo v letošnjem letu zelo aktivno. Na sestankih smo ocenili dosedanje izvajanje akcijskega programa in poiskali vzroke, kje in zakaj nekateri deli akcijskega programa niso bili povsem realizirani. OOKZ je pregledala in ocenila dosedanje delo in sprejela sklepe za vnaprej. Aktivno je sodelovala pri pripravi na ustanavljanje TOZD, obravnavala način in pristop k razpravam in sprejemu samoupravnega sporazuma. Ena glavnih nalog OOKZ je oživitve dela izvršnega odbora osnovne sindikalne organizacije in mladinskega aktiva. ZK stalno sodeluje v organih samoupravljanja. Člani ZK so se udeleževali ustavnih razprav: tako v podjetju kot tudi v svojih krajevnih skupnostih.

Naša OOKZ je tudi sklicala aktiv komunistov petih OOKZ, na katerem smo obravnavali izhodišča za pripravo sklepov 10. kongresa ZKJ. Uvodne misli je podal član ZK ZKS tovariš Janez Bedina.

Tudi aktivnost izvršnega odbora sindikata se v zadnjem času izboljšuje. Naloga sindikata je pri uresničevanju ustavnih dopolnil in samoupravljanja vsak dan večja in tega se je pričel sindikat zavedati. Aktivno je sodeloval pri ustanavljanju TOZD, ustavnih razprava, evidentiranju možnih članov za delavsko kontrolo. Na zadnjem zboru (prisotnih je bilo 118 članov kolektiva), so bili s tajnim glasovanjem izvoljeni v naši TOZD v delavsko kontrolo: Helena Legat, Zdenka Meglič, Jernej Januš, Greta Peharc in Ema Zupan.

V oktobru je sindikat organiziral enodnevn izlet na Golte in v Kamniško Bistrico na katerem je bilo 58 članov kolektiva. V počastitev praznika republike pa je bilo na Ljubelju izbirno posamično tekmovanje v kegljanju, ki ga je organiziral sindikat skupno z mladino. Na tekmovanju, ki se ga je udeležilo 45 članov kolektiva, so bili med najboljšimi: pri članicah — Nevenka

Kavčič, Rozka Januš, Francka Klemenc, pri članih — Franc Eralah, Jože Mokorel, Anton Košir, pri mladinkah — Francka Ratkovič, Cvetka Zaletel, Marija Sedminek in pri mladincih — Vinko Bergant, Miha Rožič, Rudi Plevanč. Organizirali smo tudi nogometno tekmo med Blagovnico in ostalimi prodajalnami. Zmagale so »ostale prodajalne« z rezultatom 6:2.

Mladinska organizacija obljublja, da bo pričela aktivneje delovati. Ena njenih nalog je skupno s sindikalno organizacijo določiti možne kandidate za delegate v samoupravne organe enote in uprave ter v razne komisije in nato pripraviti razpravo o samoupravnem sporazumevanju. Ob koncu leta nameravata sindikalna organizacija in mladina organizirati sprejem in pogostitev upokojencev in obdaritev otrok.

Želimo, da bi bili vsi sprejeti sklepi čim bolj uresničeni, to pa bo mogoče le, če se bo sleherni član sindikata aktivno vključil v samoupravljanje in s tem prispeval svoj delež k uspešnemu uresničevanju zadanih ciljev TOZD in ustavnih dopolnil.

Ker se bližamo zaključku leta in zaključku mandatnega obdobja sedanjih članov samoupravnih organov, se želim še zahvaliti vsem članom DS, članom kolektiva, družbenopolitičnim organizacijam in vodstvu podjetja za dosežene uspehe v tem letu z željo, da bi srečno in uspešno gospodarili tudi v letu 1974 tako v korist TOZD kot v korist Veletrgovine Mercator kot celote.

Vsem TOZD Veletrgovine Mercator pa želi TOZD Preskrba Tržič srečno in uspešno Novo leto 1974 z željo, da bi bilo medsebojno sodelovanje med TOZD še bolj uspešno kot zdaj.

Marjan Gradišar

Spet praznovanje, tokrat v TOZD Grmada

(Nadaljevanje s str. 18)

Tovarišica Gizela torej praznuje petnajstletnico dela v kolektivu. Pravi, da, ko je praznovala desetletnico, ni mislila naprej. Tisti dogodek je takrat štela kot največjega v službi. No, ona je rada med ljudmi, rada dela v gostinstvu, pa čeprav je začela v trgovini. Verjamem ji, da bo še leta in leta tod in da se čez pet let spet srečamo. Takrat kot z jubilatko, ki bo praznovala dvajset let dela v starem, prijetnem kolektivu.

Pretežno ženske so zaposlene v trgovini. Tako bi vsakdo lahko zanesljivo zatrnil, če bi bil na slavlju. In to drži, kajti med vsemi slavljenici je bil MATIJA MRVAR edini moški. Leta 1954 je prišel k podjetju. Malo prodajal je imela takrat Grmada, se spominja. Komaj sedemnajstleten in njega je čakalo delo za pultom prodajalne v Hotimirovi ulici v Šiški. Ta prodajalna je bila ukinjena, pa je tovariš Matija od tam odšel za nekaj časa v Paviljon A, kot so včasih imenovali potrošniški center na Celovški.

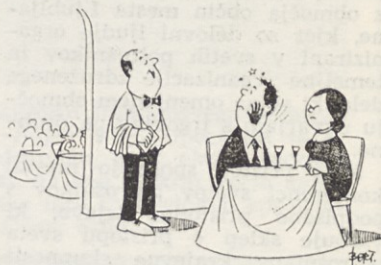
Od tam je odšel v prodajalno Savlje in bil devet let poslovodja, nato pa je pred nekako petimi leti prevzel prodajalno na Titovi 89 v Ljubljani. To je prodajalna z mešanim blagom. Promet je lep, toda še večji bi bil lahko, ko ne bi bilo v bližini veleblagovnice Astra. Čeprav prostora ni na pretek, vendar si vsi zaposleni prizadevajo, potrošniku nuditi čim več in seveda stare in stalne stranke obdržati. Prav prodaja galanterijskega blaga dosti poveča promet.

Petnajst let dela je Matiji prineslo dovolj zadovoljstva v poklicu, ki si ga je izbral. Nagrada za prizadevanje in priznanje, ki ga je dobil, pomeni še več.

In to verjetno ne samo njemu, prav vsakomur, ki so jim za dolgoletno delo pri podjetju tisti dan stisnili v roke. Naj se čestitkam in željam ob tem jubileju pridružimo tudi mi.

(Na slikah ob članku so jublanti iz TOZD Grmada na spominskih posnetkih.)

Dejan

— Ali zaračunam vsakemu posebej...?

— Nikoli ne bom razumel žensk, pa četudi dočakam 10 let!

Pred podpisom družbenega dogovora

Podpisali bomo družbeni dogovor o poslovnih in etičnih normah, pravicah, obveznostih in sodelovanju potrošnikov ter delavcev v združenem delu.

V novembrski številki našega glasila smo vas že seznanili s ponovno oživitvijo potrošniških svetov, z njihovim družbenim pomenom in tudi s tem, da smo prav mi v Mercatorju, skupaj z ljubljansko Emono pobudniki za ustanovitev potrošniških svetov v trgovini.

Morda ne bo odveč, če še enkrat povzamemo bodoče naloge in pomen potrošniških svetov:

Poseben kordinacijski odbor pri Mestni konferenci SZDL nam je že poslal dokončno besedilo družbenega dogovora o potrošniških svetih in navodila o ustanavljanju, kadrovske sestavi in delovanju potrošniških svetov.

Dogovoru pripisujemo velik družbenopolitični pomen, zato predvidevamo v sredini meseca decembra svečano podpisovanje listine o ustanovitvi potrošniških svetov.

Na razširjeno sejo bodo povabljeni predstavniki krajevnih skupnosti in delegati iz TOZD ter drugi ljubljanski javni in politični delavci.

PRAVILNIK

o pristopanju, podpisovanju in uporabi družbenega dogovora o poslovnih in etičnih normah, pravicah, obveznostih in sodelovanju potrošnikov ter delavcev v združenem delu

1. člen

Pravilnik ureja in določa uporabo družbenega dogovora med potrošniki, ki so samoupravno organizirani v svetih potrošnikov v krajevnih skupnostih in delovni ljudmi, združenih v temeljnih organizacijah združenega dela s področja trgovine, o medsebojnih vsakodnevnih onosih, upoštevajoč ustaljene etične norme in dobre poslovne običaje za razvijanje uspešnega sodelovanja in medsebojnega zaupanja.

2. člen

K družbenemu dogovoru lahko pristopijo vse krajevne skupnosti z območja občin mesta Ljubljane, kjer so delovni ljudje organizirani v svetih potrošnikov in temeljne organizacije združenega dela, ki se na omenjenem območju ukvarjajo s trgovino na drobno.

Svoj pristop sporočijo mestni konferenci svetov potrošnikov s podpisano pristopno izjavo, ki vsebuje sklep o pristopu sveta potrošnikov krajevnih skupnosti oziroma ustreznega organa upravljanja TOZD.

3. člen

Družbeni dogovor podpiše v imenu potrošnikov predsednik mestne konference svetov potrošnikov, v imenu TOZD pa njihovi pooblaščenca, določenimi s samoupravnimi sporazumi oziroma statuti.

Sopodpisniki družbenega dogovora so: Mestna konferenca SZDL Ljubljana, mestni sindikalni svet Ljubljana, skupščina mesta Ljubljane in generalni direktorji trgovinskih organizacij združenega dela, v katerih sestavu so TOZD — podpisnice družbenega dogovora.

4. člen

S podpisom družbenega dogovora prevzemata oba podpisnika z dogovorom določene obveznosti in pravice, ki jih določata

5—17-članski potrošniški svet bi po teritorialnem principu sestavljali voljeni ali delegirani predstavniki iz krajevnih skupnosti, medtem ko naj bi samoupravni organi TOZD neposredno delegirali svoje člane. Mandat v svetu traja 4 leta.

Že po svojem kadrovskem sestavu in strokovni usposobljenosti naj bi zastopal in ščitil interese delovnih ljudi v kraju bivanja in gospodarstvu, zlasti pa v komunalni in stanovanjski dejavnosti, trgovini, gostinstvu, obrti, otroškem varstvu in šolstvu, zdravstvu itd.

Kot organizacijska oblika se predvidevajo potrošniški sveti v krajevni skupnosti, te pa volijo svoje delegate še v občinske svete in mestno konferenco potrošnikov.

V svojem programu bo torej potrošniški svet zastopal interese delovnega človeka v vseh njegovih življenjskih potrebah; to so vprašanja preskrbe in uslug trgovskih, uslužnih, komunalnih, stanovanjskih in drugih dejavnosti ter vzpodbujal razvoj ustrezne mreže in usmerjal investicijsko politiko.

Delavno področje je zelo široko.

družbeni dogovor in ta pravilnik z vsemi morebitnimi dopolnitvami.

5. člen

Podpis družbenega dogovora se izvrši na svečanih skupnih zasedanjih delegatov svetov potrošnikov in TOZD ter drugih predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in organov občin in mesta Ljubljane.

Družbeni dogovor se podpiše na posebni listini, ki postane s tem sestavni del družbenega dogovora.

6. člen

TOZD, ki podpišejo družbeni dogovor, pridobijo poleg pravic iz družbenega dogovora še naslednje posebne pravice:

1. prejmejo svečano listino kot družbeno priznanje, da so prevzele obveznosti iz družbenega dogovora;

2. imajo pravico pri svojem poslovanju uporabljati poseben enoten varstveni znak;

3. imajo pravico seznanjati potrošnike, da so pristopile k družbenemu dogovoru s potrošniki, tudi na druge načine;

4. imajo pravico, da sklepajo za posamezne skupne akcije s sveti potrošnikov še posebne dogovore;

5. lahko postanejo brez materialnih obveznosti pridruženi člani (brez glasovalne pravice) ustreznih asociacij svetov potrošnikov.

7. člen

Mestna konferenca svetov potrošnikov vodi stalen register podpisnikov in uporabnikov družbenega dogovora.

8. člen

Določbe družbenega dogovora začnejo veljati z dnem podpisa ali v roku, ki ga določita podpisnika.

Podpisniki lahko iz utemeljenih razlogov odpovedo družbeni dogovor. Odpovedni rok znaša eno leto in to od dne, ko je bila vložena pismena izstopna izjava. Izstopno izjavo mora sprejeti organ, ki je pristojen sklepati o pristopu k dogovoru.

9. člen

Pravice in obveznosti iz družbenega dogovora se lahko pre-

trgajo tudi tedaj, če kdo od podpisnikov s svojim ravnanjem namerno in grobo krši obveznosti iz dogovora. Pred dokončnim sklepom o pretrganju dogovora mora podpisnik, ki to zahteva, obvezno predlagati skupni sestanek obeh podpisnikov, da bi nastali spor poskusili sporazumno rešiti.

10. člen

Z odpovedjo ali pretrganjem družbenega dogovora izgubita oba podpisnika medsebojne pravice, ki sta si jih pridobila z družbenim dogovorom. TOZD izgubi tudi pravico iz 6. člena tega pravilnika in mora vrniti tudi svečano listino.

O prenehanju ali pretrganju družbenega dogovora se preko javnih občil seznaniti tudi javnost.

11. člen

Za reševanje medsebojnih sporov se imenuje arbitražna komisija. Komisija šteje 5 članov; po dva imenuje vsak podpisnik, petega pa ti štirje sporazumno določijo za predsednika. Ob posameznih primerih se sestav komisije sporazumno lahko razširi.

12. člen

Ta pravilnik začne veljati, ko ga po predhodni javni razpravi sprejmejo podpisniki družbenega dogovora.

Zdi se nam tudi prav, da vam v celoti predstavimo besedilo družbenega dogovora. Prav vsi, ki delamo v trgovini, na kateremkoli delovnem mestu že, moramo zelo dobro poznati vse dolžnosti in tudi pravice, ki iz tega družbenega dogovora izhajajo.

Na osnovi teh izhodišč krajevnih skupnosti mesta Ljubljana in TOZD s področja trgovine sklepajo

DRUŽBENI DOGOVOR

o poslovnih in etičnih normah, pravicah, obveznostih in sodelovanju potrošnikov ter delavcev združenega dela.

Krajevne skupnosti in TOZD sprejmejo naslednje obveznosti:

Zbiral in ocenjeval bo pripombe, reklamacije in kršitve, ugotavljal nepravilnosti in jih odstranjeval, skrbel za ustrezno obveščeno potrošnika, za vzgojo potrošnika in delavca, zaposlenega v proizvodnji in prodaji dobrin, ter sodeloval pri zakonodaji in družbenih dogovorih, ki se nanašajo na interese potrošnika; kot je politika cen, inšpekcijske službe in podobno.

Določilo nove ustave, ki pravi, da morajo organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitev za neposredno potrošnje, omogočiti potrošnikom, da preko svojih krajevnih skupnosti ali delegatov, sodelujejo in se dogovarjajo o zadevah skupnega interesa, nam nalagajo nekatere obveznosti do potrošnika.

Ni naključje, da se bo najprej podpisal družbeni dogovor prav za delovanje potrošniških svetov v trgovini, saj je stik med potrošnikom in delavcem v trgovini najbolj neposreden.

V pravilniku, ki ga v celoti objavljamo, se v celoti izražajo naše obveznosti in načini sodelovanja:

I. TOZD se obvezuje:

1. da bodo izdelale kratkoročne in srednjeročne programe svojega razvoja, jih dale v razpravo potrošnikom v krajevnih skupnostih ter pri sprejemu dokončnih programov upoštevale potrebe kraja in sicer:

a) nove trgovske mreže;

b) vzdrževanje in rekonstrukcije obstoječe mreže in opreme;

2. izdelavi in sprejemu programov razvoja krajevnih skupnosti, občin in mesta;

3. da bodo predstavniki TOZD sodelovali v ustreznih razpravah v krajevnih skupnostih, tam obrazložili svoje programe in nudili potrebne podatke, ki jih potrebujejo krajevne skupnosti za svoje načrtovanje;

4. da bodo na seje svojih samoupravnih in drugih organov vabile predstavnike krajevnih skupnosti, kadar bodo obravnavale vprašanja, ki so v obojestranskem interesu krajevnih skupnosti in TOZD;

5. da bodo organizirale razne oblike informiranja potrošnikov zlasti z organizacijo predavanj, degustacij, razstav, modnih revij, demonstracij ipd. in pri tem sodelovale z ustreznimi institucijami (zavodom za napredek gospodinjstva, proizvodnimi delovnimi organizacijami itd.);

6. da bodo skrbele za stalno strokovno usposabljanje in izobraževanje svojih delavcev glede kvalitetnejšega nudenja storitev in kulturne postrežbe potrošnikov in storile vse kar je potrebno, da se bo prodajno osebje — delavci v trgovini — vedlo do potrošnika kulturno, upoštevajoč, da je kulturna prodaja bistvena naloga prodajalca in osnovna pravica potrošnika-kupca. V ta namen se bodo povezovale z ustreznimi izobraževalnimi institucijami in organizirale razne seminarje ter druge oblike dopolnilnega izobraževanja. TOZD si bodo tudi sicer prizadevale razvijati sodoben način postrežbe (strokovni svetovalci, otroško varstvo, dostava na dom, varčevanje, potrošniški krediti ipd.);

7. da bodo v okviru svojih interesov in upoštevajoč interese potrošnikov spoštovale dobre poslovne običaje, poslovno moralo, zakonske in druge predpise s področja blagovnega prometa in da bodo zato zlasti:

a) posvetili posebno pozornost organizaciji in učinkovitosti službe reklamacij ter hitremu reševanju zahtev in pritožb potrošnikov. V ta namen bodo imele v trgovinah na vidnem mestu na razpolago svoja zapažanja, pritožbe, želje in predloge;

b) predvidele vse nujne ukrepe za zavarovanje kvalitetnega in zdravstveno neoporečnega blaga; čistoče objektov, zdravja in osebne higijene prodajalcev;

c) popravile, zamenjale ali vrnile potrošniku denar za kupljeno blago z napako;

d) izbirale pri nabavi blaga najugodnejšega ponudnika, kar zadeva asortiman, kvaliteto in ceno blaga. V ta namen bodo s svojimi strokovnimi službami v sodelovanju s potrošniki proučevale tržišče in potrebe potrošnikov;

e) seznanile potrošnika pri prodaji blaga o uporabnosti blaga, trajanju, vzdrževanju ter bodisi same zagotovile ustrezno število servisov, ki bodo založeni s potrebnimi rezervnimi deli in sposobni hitro in solidno odpraviti okvare, ali pa bodo to zahtevale od proizvodnih delovnih organizacij;

8. pozorne, da ne bodo z reklamo, reklamno prodajo, označevanjem blaga in podobnim zavajale oziroma spravljale kupca v zmotu;

9. pripravljene na dogovor s krajevnimi skupnostmi, občinami in mestom o najprimernejšem poslovnem času trgovin, upoštevajoč krajevne potrebe in svoje objektivne možnosti;

10. zastopniki TOZD neposredno sodelovali pri reševanju posameznih vprašanj (pritožb, zahtev, predlogov itd.) v krajevnih skupnostih in da bodo vabile predstavnike krajevnih skupnosti na svoje seje, ko bodo obravnavale vprašanja, ki jih zadevajo;

11. sodelovale s krajevnimi skupnostmi pri reševanju tudi drugih aktualnih vprašanj, ki so v skupnem interesu obeh podpisnikov;

12. vnesle obveznosti iz tega dogovora v svoje statute in druge normativne samoupravne akte in da bodo kršitve določb tega dogovora vnesle v samoupravne sporazume o medsebojnih razmerjih delavcev kot oblike kršitve delovnih obveznosti delavca v združenem delu.

II. Krajevne skupnosti se obvezujejo, da bodo:

1. oblikovale svete potrošnikov ter zlasti preko njih urejale in izvajale določila tega družbenega dogovora;

2. proučevale pri izdelavi kratkoročnih in dolgoročnih programov razvoja krajevnih skupnosti trenutne in bodoče potrebe občanov-potrošnikov in jih v svojih programih upoštevale tako, da bo to načrtovanje celovito zajelo in v kar največji meri zaščitilo družbeni standard občanov-potrošnikov;

3. sproti seznanjale z rezultati svojih proučevanj, ovrednotenih preko svojih samoupravnih organizmov podpisnike tega dogovora in z njimi sodelovale pri dokončnem oblikovanju programov:

a) nove trgovske mreže,

b) vzdrževanja in rekonstrukcije obstoječe mreže in opreme;

4. da se bodo odzvale iniciativam TOZD, ki izhajajo iz tega dogovora in jim pomagale pri reševanju vseh tistih vprašanj, ki so pogoj za uspešno poslovanje

TOZD in zadovoljujejo potrebe občanov-potrošnikov, predvsem pa tistih, katerih pristojnost reševanja je izven TOZD (tretman trgovine, reševanje lokacij za poslovne objekte, politika zakupnin, politika davkov, ozelenjevanje in vzdrževanje higijene na širšem območju itd.);

5. stalno in objektivno seznanjale občane o problemih trgovine, tako da bo to informiranje kar najbolj neposredno. Sodelovale v reklamacijskih službah pri reševanju reklamacij in pripomb na poslovanje trgovine in da ne bodo organizirale javnih razprav o pripombah, pritožbah in reklamacijah občanov, preden se o tem ne pogovorijo s predstavniki TOZD;

6. vplivale na kar najbolj učinkovit način (javna občila, predavanja itd.) na potrošnika, da bo njegov odnos do delavcev TOZD korekten in vljuden. Še posebej si bodo skupaj z ustreznimi službami TOZD prizadevale preprečevati negativne pojave s strani potrošnikov, kot so kraja, nespoštovanja družbene imovine itd.;

7. organizirale tesno sodelovanje z inšpekcijskimi službami in notranje kontrole TOZD za preprečevanje pojavov, ki škodujejo interesom TOZD in potrošnikov;

8. preprečevale neloyalno konkurenco in druge družbeno škod-

ljive pojave (dupliranje kapacitet, neupoštevanje minulega dela ipd.);

III. Podpisniki družbenega dogovora si bodo skupaj prizadevali:

1. aktivno sodelovati pri izvajanju anket skupnega interesa, izdelavi urbanistične dokumentacije, izdelavi in sprejemanju urbanistično prostorskih načrtov in planov ekonomskega in družbenega razvoja občin in mesta Ljubljane;

2. da bodo skupščine občin mesta Ljubljane in družbenopolitične organizacije v svojih statutih in ustreznih aktih upoštevale smotre tega družbenega dogovora in da bodo pri predlogih za izdajo novih in za spremembo obstoječih predpisov in zakonov upoštevanji resnični interesi TOZD in občanov;

3. sodelovati v mestu in občinah v okviru družbenega dogovarjanja pri oblikovanju cen;

4. razviti sodelovanje s šolami zaradi vzgoje mladine — bodočih potrošnikov;

5. reševati v duhu medsebojnega razumevanja in spoštovanja vsa sporna vprašanja, ki bodo nastala v zvezi s tem dogovorom.

IV. Če podpisniki ne bi mogli rešiti sporov iz tega družbenega dogovora je za presojo pristojna posebej imenovana arbitražna komisija.

V. Vse spremembe ali dopolnitve tega družbenega dogovora se sprejme s posebnim aneksom, ki ga morajo podpisati vsi podpisniki dogovora.

VI. Ta družbeni dogovor je odprt za vse organizacije združenega dela s področja trgovine s teritorija občin mesta Ljubljane. Pristopanje, podpisovanje in uporaba tega družbenega dogovora ureja poseben pravilnik. Pristopne listine so sestavni del tega družbenega dogovora.

Že zaradi tega, ker se daje družbenemu dogovoru o poslovnih in etičnih normah tako veliko družbenopolitično veljavo in ker bodo nosilci dogovora in tudi organizatorji dela v potrošniških svetih vse TOZD na območju mesta Ljubljane, smo se dogovorili, da bodo podpisniki družbenega dogovora vsi direktorji TOZD, za Veletrgovino MERCATOR pa generalni direktor.

Ko bodo potrošniški sveti ustanovljeni si prizadevajmo, da bi v vsakdanjem življenju izpolnili svoj pomen in vlogo.

I. Z.

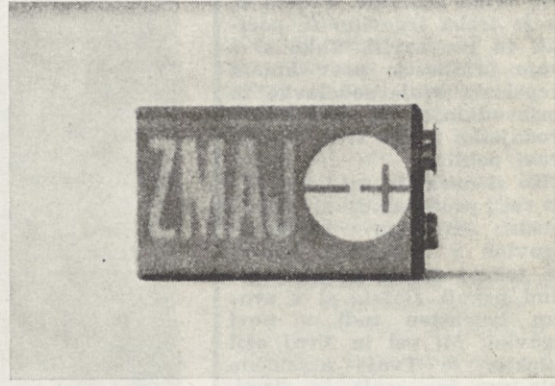
Ponujamo vam...

V tej rubriki predstavljamo izdelke ali predmete, ki so novi na naših prodajnih policah; in pa tudi izdelke, ki jih že poznate, pa jih po dol-

gem času spet lahko najdete v naših prodajnah. Cene, ki jih navajamo, so seveda grosistične, torej niso všteti davki.

Milna pena Bonaro deluje blago in prijetno, zato je primerna za umivanje obraza in telesa. V naših prodajnah je ta izdelek »Krka« iz Novega mesta novost. Cena je zelo ugodna, saj stane doza milne pene Bonaro le 3,60 din.

Novost v proizvodnji ljubljanskega »Zmaja« je nova baterija »Super 9V«. Uporablja se za tranzistorske sprejemnike, pred ekstra baterijo pa ima to prednost, da ima petkrat večjo kapaciteto in z njo lahko igra tranzistorski sprejemnik preko 100 ur. Cena: 6 din.

Ko smo že pri kozmetiki, naj vam ponudimo še zobno kremo Vademecum Menthy. V praktične tube, ki lahko same stoje, jo polni prav tako »Krka«. Mnogo potrošnikov se je že odločilo za to odlično zobno pasto, nagradna igra z biseri pa nedvomno privablja še nove kupce. In še cena: tuba stane 4,40 dinarja.

V programu papirne konfekcije Paloma so tudi damski vložki »paloma«. Proizvedeni so iz novega materiala, ki ima veliko vpojnost in druge prednosti pred drugimi izdelki te vrste. Proizvaja Sladkogorska, cena za zavitek pa je 3,05 dinarjev.

Izbral in zapisal:
DEJAN

V spomin Fani Keber

Vesti, ki smo jo v soboto prejeli, da je Tvoje komaj začeto družinsko življenje prekinila kruta usoda, skorajda nismo mogli verjeti. Prvi hip smo mislili, da je pomota, toda bila je resnica.

Prišla si k nam, mirna in tiha; nikoli nam nisi govorila o svojem življenju, ki verjetno ni bilo rožnato.

Prav to Te je prisililo, da si se morala zavedati že zelo zgodaj, da je potrebno čimprej doseči poklic in osamosvojitve. Izbrala si poklic trgovske stroke.

S Tvojim učenjem nismo nikoli imeli težav in bila si vzor našim vajenkam. Že kot vajenka si stregla kupcem, ker so Ti zaupali in so Te imeli radi. Nikdar se Ti ni mudilo domov, ko so se zaprla vrata trgovine. Vedela si, da je treba trgovino še počistiti in pospraviti. Tako si s svojo pridnostjo prav kmalu prepričala svoje sodelavke in poslovodkinjo, da boš dobra prodajalka in da si izbrala pravi poklic.

Ko si opravila zaključni izpit za prodajalko, si ostala zvesta svojemu kolektivu trgovine v Podgorici, čeprav ste takrat delali še pod težkimi pogoji. Ostala si v svojem kolektivu tudi v novi trgovini. Mi vsi in Tvoj ožji kolektiv je Tvoje nesebično delo ves čas cenil, še zlasti, ker nisi nikdar odklonila dela, ki je večasih segalo tudi v nočne ure. Zlasti se Te spominjamo člani kolektiva, ki smo sodelovali pri zaključnih delih nove SP trgovine, ko si s takim navdušenjem opravljala vsa zaupana dela. Pa ne samo to. Veselje Te je bilo gledati, ko si s tako veselim obrazom pričakovala jutrišnji dan v lepši, udobnejši trgovini. Tvoj kolektiv Ti je toliko zaupal, da Te je postavil na najbolj odgovorno delovno mesto — mesto blagajničarke v SP. Zdaj je nastala praznina. Nastala je vrzel med nami, predvsem v trgovini v Podgorici.

Žalujemo za Teboj; veliko bi še lahko prispevala in tudi napredovala v svojem poklicu. Usoda Ti ni bila naklonjena, da bi srečno živela v družinskem življenju, ki si si ga tako želela.

Spominjali se Te bomo in hvala za ves Tvoj trud, ki si ga vložila v naš kolektiv.

Slava Ti in mirno počivaj!

Kolektiv TOZD EMONA

Končno tudi v Majšperku preurejena prodajalna

Krajevna skupnost Majšperk obsega 12 naselij, med katerimi sta največji Majšperk in Breg. V tej skupnosti je približno 2300 prebivalcev ali približno 600 gospodinjstev. Za razvoj te krajevske skupnosti sta pomembni dve delovni organizaciji: stara tovarna volnenih izdelkov, ki je znana širom naše domovine in tudi v tujini po kvalitetnih volnenih izdelkih in obrat Zaščita Usnjarskega kombinata Konus iz Slovenskih Konjic. Prva je samostojna organizacija združenega dela, ki je sicer pred leti neuspešno pristopila k integraciji in se pozneje spet osamosvojila, ki zaposluje danes približno 460 delavcev. Obrat Zaščita pa je nastal iz prejšnje tovarne strojil, ki se je po priključitvi h Konusu preusmerila v izdelovanje zaščitnih sredstev, saj se je spremenila

tehnologija strojenja kož in tovarna strojil ne bi bila rentabilna. V tem obratu je zaposlenih okoli 70 delavcev.

V Majšperku imamo še popolno osnovno šolo, zdravstveno postajo, otroško varstveno ustanovo, obdelovalni okoliš obrata za kopercijo KK Ptuj, oddelek postaje milice in vse druge institucije, ki delujejo v okviru krajevske skupnosti. Tri naše prodajalne Zarja-špecerija, Zarja-tekstil in Majšperk Lešje nudijo prebivalcem prehrabeno, tehnično in drugo blago. Del prebivalstva te krajevske skupnosti pa ni bil dobro oskrbovan.

Prodajalni Zarja sta v naselju Breg v neposredni bližini obeh industrijskih obratov in sta bili zgrajeni pred leti s skupnimi sredstvi občine, stanovanjskega podjetja in Panonije. Panonija je

v letu 1972 dokončno uredila problem ogrevanja prostorov in problem industrijske kotlarne. Obe prodajalni zadoščata minimalnim predpisom o ureditvi prodajaln, čeprav nekatere izboljšave ne bi bile odveč, čeprav se prebivalci tega dela lahko normalno oskrbujejo. Prebivalci naselja Majšperk in Lešje, ter še nekaterih drugih naselij pa so nakupovali v prodajalni, v kateri je bila oprema stara več kot 50 let. V neposredni bližini te prodajalne je tudi popolna osnovna šola, kar ni brez pomena. Zastarela je bila tudi električna napeljava, tla, oprema skladišča, stavbno pohištvo ipd.

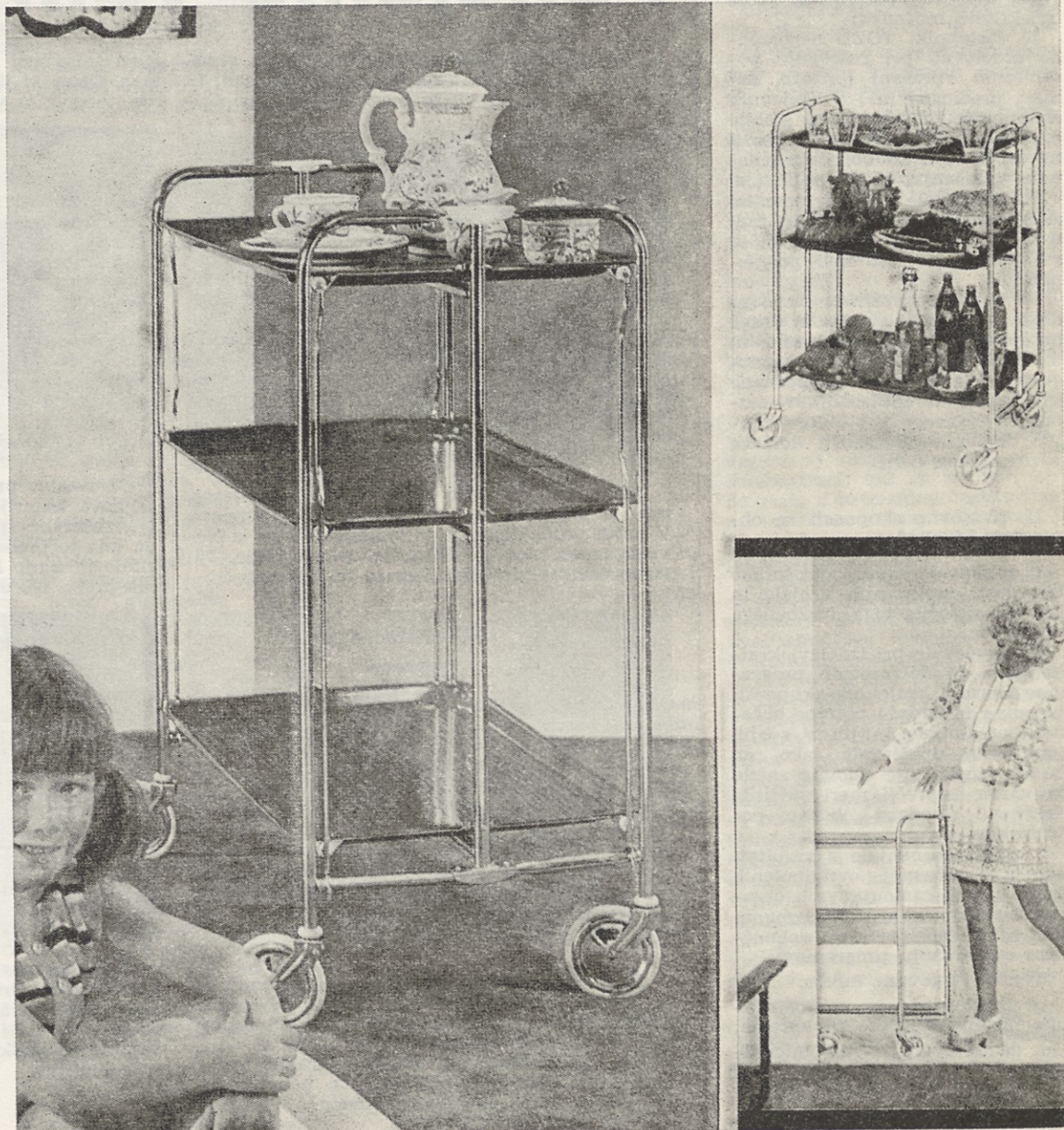
Za obseg poslovanja je bila prodajalna skrajno neprimerna in sanitarna inšpekcija je že pred dvema letoma izdala odločbo o (Nadaljevanje na str. 23)

Iz Investinega prodajnega programa

Zopet vam predstavljamo ZLOŽLJIVI SERVIRNI VOZIČEK BREMSHEY — tokrat tip FAMILY-CAR, ki ga je mogoče nabaviti pri TOZD Investa. Voziček je predvsem primeren za več člansko družino. Tako je mogoče z njim naenkrat odpeljati iz enega v drug prostor obrok tudi za 6—8 ljudi. Poleg tega lahko istočasno naložite nanj po več steklenic, kozarcev in drugega pribora... Je lepe oblike, izdelan iz kvalitetnega materiala, poleg tega pa po uporabi zložljiv, kar je zaradi vedno primanjkujočega prostora v stanovanju še posebno ugodno. Sicer pa si ga oglejte na fotografijah!

Vse ostale informacije o ceni ter možnosti dobave dobite pri TOZD Investa, Ljubljana, Ciril-Metodov trg 1, telefon 312 795.

Zbrala: Maja Hočevar

Gore snežink, napisov »Srečno 74« in mnogo drugega je bilo potrebno pripraviti za novoletno dekoracijo. Polna dva meseca so vse to pripravljali naši aranžerji. In zdaj prodajalne spreminjajo svojo podobo. Novo leto je pred vrati in temu primerna naj bo tudi novoletna dekoracija.

DEJAN

Krvodajalci v TOZD Hrana

Kot vsako leto je nas tudi letos obiskala tovarišica Hladnikova od Občinskega odbora Rdečega križa, da se pogovorimo in določimo dan, kdaj bomo dali kri.

Takoj smo se obrnili na naše člane krvodajalske akcije, za katere smo vedeli, da nam ne bodo rekli — ne. Letos so se odzvali vabilu tovariši:

Fani Sešek
Slavka Tancek
Anton Kozelj
Stane Zajelšnik
Helena Jankovec
Marija Rupnik
Lojzka Leben
Štefka Drašler
Magda Kovač

Marjana Vrhovec
Jožica Maček
Terezija Marinko
Slavica Jankovič

V naši delovni organizaciji je tudi več članov, ki dajejo kri na nujen poziv transfuzijske postaje.

Letos je naša delovna organizacija prejela priznanje, plaketo od Občinskega odbora Rdečega križa.

Vsi krvodajalci apeliramo na vse člane kolektiva, ki so zdravi, da se tudi oni odločijo za to humano akcijo. Nikdar ne vemo, če krvi tudi sami ne bomo mogoče že jutri potrebovali.

M. V.

Zadnje dni oktobra je bilo, ko je okrog 180 delavcev Poslovne upravne obiskalo blagovnico v Beogradu. Čeprav je bila vožnja dolga, je bil vsakdo prav gotovo zadovoljen. Marsikdo je tako prvič videl to moderno blagovno hišo in marsikdo je bil navdušen nad njeno urejenostjo in bogatim asortimentom blaga.

Pa tudi izlet v 80 kilometrov oddaljen Oplenac in nazaj grede na Avalo bo vsakomur prav gotovo ostal v lepem spominu. Pa saj je tudi lepo, sončno vreme prispevalo k boljšemu razpoloženju.

Za spomin pa tale fotografija, posneta pred cerkvijo, v katere podzemlju so grobnice Karadžrdževićev.

Tekst in foto: DEJAN

Končno tudi v Majšperku preurejena prodajalna

(Nadaljevanje s str. 22)

ureditvi prodajalne. Zaradi drugih obveznosti, ki jih je imela TOZD Panonija, so z ureditvijo odlašali tako dolgo, da je sodnik za prekrške kaznoval podjetje in direktorja. Tako je bila 26. novembra preurejena prodajalna ponovno odprta.

Poslovodja prodajalne tov. Jan-ko Lorger, ki je že 26 let zaposlen v tej prodajalni pod različ-

nimi firmami in poslovodja te prodajalne že polnih 20 let, je bil pri odpiranju prodajalne prav gotovo najbolj zadovoljen. Ves letni dopust je izkoristil za pomoč zidarski ekipi, kjer nam je nadomestil vsaj enega delavca. Pred leti je gradil lastno hišo in so mu izkušnje prišle prav tudi pri delu naše zidarske ekipe.

V Majšperku želeli novogradnjo — zadovoljni pa tudi s preurejeno prodajalno

Večletna želja prebivalcev Majšperka je sicer sodobno zgrajena prodajalna, nedaleč stran od sedanje lokacije, vendar z gradnjo niso pričeli, ker je vedno primanjkovalo sredstev. Prenekateri občan se je pri adaptaciji odkrito izrekel za novogradnjo, vendar so pozneje mišljenje spremenili, ko so videli, da se je iz nekdanj neprimernih prostorov z manjšimi obrtniškiimi posegi v same poslovne prostore, prikazal sodoben in dovolj velik trgovski lokal! Mislimo, da bo sedanja prodajalna, takšna kot je, lahko služila svojemu namenu vsaj 10 do 15 let in ne bo premajhna za tamkajšnje razmere.

Sam kraj bi se prav gotovo hitreje razvijal, če bi dobil hitrejšo povezavo z bližnjimi toplicami v Rogaški Slatini in Ptujem. Taka povezava pa je še zaenkrat le želja, saj je od Lovrenca na Dravskem polju preko znane Ptujске gore še zelo slaba makadamska cesta, še slabši pa je makadam od Majšperka do Rogatca. Asfaltirana cesta bi v sam Majšperk in naselja ob njem prinesla novo življenje, saj so v tem kraju vse možnosti za večji priliv turistov, od Ptuja do Rogaške Slatine je skozi Majšperk najbližja pot.

zf

Majhen kolektiv prodajalne Majšperk Lešje je očitno zadovoljen s prenovljeno prodajalno. Predvsem še poslovodja, za katerega je to lepa nagrada za 26-letno delo v tej enoti in za 20-letnico vodenja te enote

Obiskali so nas mladi iz beograjske blagovnice

Skupina mladincev iz Veletrgovnice Beograd je bila pri nas v gosteh 19. in 20. oktobra. Tako so vrnili obisk našim mladincem, ki so Beograd obiskali na Dan mladosti.

Njihov prihod v Ljubljano je v poznih večernih urah pričakalo nekaj predstavnikov našega mladinskega aktiva. Tako so se spet srečali stari znanci, navezali so se tudi novi prijateljski stiki. Družabni večer v hotelu Ilirija je bil prav gotovo za vse prijeten.

Naslednji dan dopoldne smo jih popeljali v dve naši prodajalni v Ljubljani. Tovariš Mohar jih je najprej popeljal v Sosesko v Šiško, nato pa še na ogled samopostrežbe ter blagovnice pohištva in opreme v Proletarski ulici. Nato je sledil izlet v Postojno. Združen je bil seveda z ogledom znamenite Postojnske jame, o kateri so do tedaj mnogi le slišali. Navdušeni nad lepotami našega podzemlja so bili prav vsi in na sploh so zatrjevali, da so res veseli, da so obiskali in vsaj malo spoznali Slovenijo. Po kosilu na Zaplani pa je avtobus naše goste iz Beograda odpeljal v Idrijo. Seveda na obisk idrijske blagovnice. Za tem pa smo jih popeljali na Črni vrh nad Idrijo.

Na skupnem mladinskem sestanku beograjskih in naših mladincev smo se pogovorili o delu mladine pri njih in pri nas. Mladim iz Beograda je nekaj več o podjetju kot celoti povedal direktor splošnega sektorja tovariš Marjan Pogačnik. Tako je marsikdo prav na tem sestanku prvič slišal, iz kako majhnega kolektiva leta 1949 je pravzaprav nastala danes tako velika in močna delovna skupnost Veletrgovine Mercator. Delovna skupnost, ki ima okrog 480 prodajaln na območju 24 občin in preko 5600 zaposlenih, od tega okrog 1000 učencev.

Pomočnik direktorja beograjske blagovnice pa je Ljubljancem povedal nekaj več o delu in osebjem blagovnice Beograd. Pravzaprav o mladih, ki so tod zaposleni v pretežni večini. Mnogo jih je prišlo iz srednjih šol in so se tako prvič srečali s trgovino; treba je bilo nekaj časa, da so se spoznali z delom in dosti od njih je dobilo že dobršen kos znanja. In prav ti so na pravi poti, da postanejo dobri trgovinski delavci. V glavnem z njimi ni problema in večina njih zasluzi pohvalo.

V sproščenem pogovoru je sodeloval tudi tovariš Arhar, direktor detaila, pa naš predsednik mladine Miro Hvala, kot gosta pa tudi predsednik mladine Novega Beograda tovariš Markovič in predsednik mladine občine Vič-Rudnik tovariš Gomizel.

Naj omenim tudi to, da je tovariš Markovič spregovoril nekaj besed tudi o mladinski delovni akciji Morava 73, ki je bila pod pokroviteljstvom Mercatorja in na kateri je sodeloval tudi naš mladinec Stevo Horvat, ki je zelo uspešno zastopal naš aktiv ZM. S svojim delom je pokazal, da je pravi predstavnik naše mladine in večkrat je bil pohvaljen in tudi odlikovan.

V razgovoru so se beograjski mladinci dotaknili tudi glasila

Mercator. Poudarili so, da jezik ne sme biti ovira in da je vedno lahko najti nekoga, ki jim bi vsebino prevedel na njihov jezik. Zaželjeno je, da sami več dopisujejo v naše glasilo in mi smo jim zagotovili, da bomo vse njihove prispevke radi objavili, seveda v srbsko-hrvatskem jeziku.

Nato je predsednica mladinskega aktiva blagovnice iz Beograda našim mladincem predala darilo kot spomin na srečanje pri nas.

Po večerji pa so se vsi naplesali po mili volji. Skupaj z nami so poskakovali v ritmu polke, zaplesali valček in nas vključili v njihovo tako znano Žikino kolo. Razpoloženja je bilo na pretek. Vsi so bili zadovoljni; spoznali so nove prijatelje in ob slovesu so si vsevprek zatrjevali ob stisku rok, da se še srečamo.

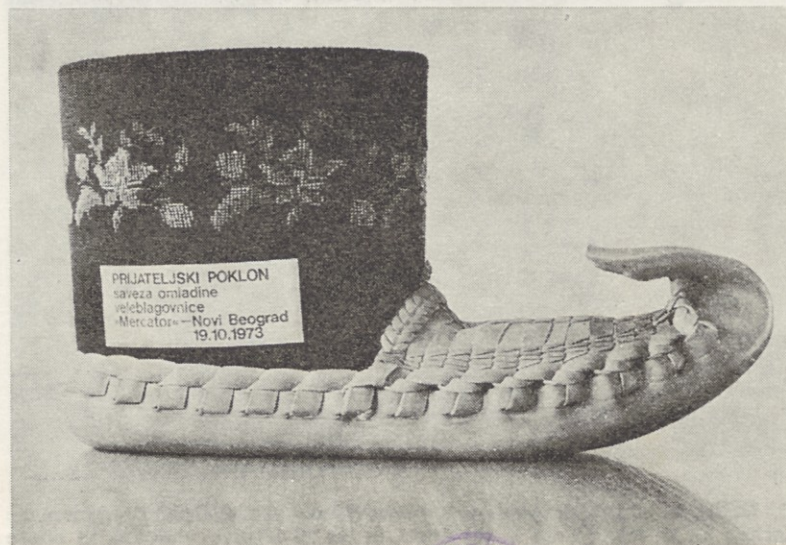
Dejan

Stara dama sedi v vlaku, nasproti nje pa mladenič, ki neprestano vrti v ustih žvečilni gumi. Ko mladenič na neki postaji izstopi, mu dama reče: Zelo prijazno od vas mladi mož, da ste se celo pot želeli z menoj pogovarjati. Res škoda, da sem popolnoma gluha.

Navdušeni nad lepotami Postojnske jame so se naši gostje skupaj z našimi mladinci postavili pred kamero. In nastal je tale posnetek za spomin na izlet v Postojnsko jamo

Foto: DEJAN

VABIMO VAS NA TRADICIONALNO
SILVESTROVANJE
V KAVARNO IN BAR NEBOTIČNIK

V KAVARNI VAM ZA VSTOPNINO
100,00 DIN NUDIMO:

- GLASBO od 20. do 4. ure
- KOMPLETNI MEDNARODNI ARTISTIČNI PROGRAM
- STEKLENICO PENEČEGA VINA
- MOČNO GOLAŽEVO JUHO, po 24. uri

V BARU NEBOTIČNIK PA BOSTE
ZA VSTOPNINO PLAČALI 100,00 DIN,
OD TEGA JE 50,00 DIN KONZUMACIJA

Uživali boste ob mednarodnem artistskem programu in plesni glasbi, ki vam bo igrala od 21. do 4. ure zjutraj.

Za praznično vzdušje bo poskrbel kolektiv Kavarne in bara Nebotičnik.

*Mati: Metka, kako lahko igraš klavir s tako umazanimi rokami?!
Metka: Nič se ne jezi mamica, udarjam samo po črnih tipkah.*

— Ali bi hoteli posoditi moji materi škarje, vpraša Francek sosedo.

— Ali pri vas nimate škarij?
— Seveda jih imamo. Samo mamica pravi, da je naših škoda, da bi z njimi rezala pločevino.

Mercator

Glasilo delovne skupnosti veletrgovine »Mercator«, Ljubljana, Aškerčeva 3 — Izdaja centralni delavski svet veletrgovine »Mercator« — Izhaja enkrat mesečno — Ureja uredniški odbor: Edo Božič, Danilo Domajnko, Branko Gorjup, Kancijan Hvastija, Nada Lombardo, Marjan Pogačnik, Jože Rener, Janez Rozman, Mirko Rupelj, Stane Vrhovec, Ivanka Vrhovčak — Glavni urednik: Marjan Pogačnik — Odgovorna urednica: Ivanka Vrhovčak — Tiska: tiskarna »Toneta Tomšiča«, Ljubljana
Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov